

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ:

В.о. завідувача кафедри,
к.е.н., доцент

_____ Ольга ГУБАРИК
« ____ » _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: Удосконалення обліку та аналіз виробництва готової продукції
підприємства

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Ступінь вищої освіти: Магістр

Здобувач
групи МгОП-22

Вадим БУГАЄСКУ

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Ольга ГУБАРИК

Дніпро – 2023

Форма № Н – 9.01
(затверджена наказом
МОН молоді та спорту України
від 29 березня 2012 року № 384)

ДНПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет: Обліку і фінансів
Кафедра: Обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою
Освітньо-професійна програма: «Облік і оподаткування»
Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»
Ступінь вищої освіти: Магістр

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри _____

« _____ » _____ 202_ р.

ЗАВДАННЯ **Бугаєску Вадиму Васильовичу**

1. Тема роботи «Удосконалення обліку та аналіз виробництва готової продукції підприємства»

Науковий керівник роботи Губарик Ольга Миколаївна, к.е.н., доцент
затверджені наказом по ДДАЕУ від «09» жовтня 2023 р. № 3050

2. Термін подання здобувачем роботи: – 10 грудня 2023 року.

3. Вихідні дані до роботи: Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, П(с)БО, реєстри синтетичного, аналітичного обліку та фінансова звітність Дніпропетровської філії іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед», м. Дніпро.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити). 1. Теоретичні засади організаційного забезпечення обліку виробництва готової продукції. 2. Дослідження роботи бухгалтерської служби підприємства, характеристика та оцінка основних засад облікової політики підприємства. 3. Актуальний стан обліку виробництва та реалізації готової продукції на підприємстві. 4. Напрями удосконалення методичного інструментарію обліку виробництва готової продукції на підприємстві. 5. Удосконалення аналітичного інструментарію процесу виробництва готової продукції на підприємстві. Висновки і пропозиції.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень). Методика списання запасів на виробництво готової продукції. Теоретичні засади ведення обліку процесу виробництва готової продукції. Теоретико-схематичний підхід до аналізу виробництва готової продукції. Оцінка майна та капіталу ІІ «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед». Рівень забезпеченості підприємства майном у відношенні 2022 року до 2018 року. Динаміка основних фінансових результатів діяльності підприємства протягом 2018-2022 років. Оцінка фінансової стійкості підприємства в динаміці за 2018-2022 роки.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні засади організаційного забезпечення обліку виробництва готової продукції	Березень 2023	
2	Дослідження роботи бухгалтерської служби підприємства, характеристика та оцінка основних засад облікової політики підприємства	Квітень 2023	
3	Актуальний стан обліку виробництва та реалізації готової продукції на підприємстві	Травень 2023	
4	Напрями удосконалення методичного інструментарію обліку виробництва готової продукції на підприємстві	Червень 2023	
5	Удосконалення аналітичного інструментарію процесу виробництва готової продукції на підприємстві	Вересень 2023	
6	Висновки і пропозиції	Жовтень 2023	
7	Оформлення кваліфікаційної роботи	Листопад 2023	

Здобувач

_____ Вадим БУГАЄСКУ
(підпис) (власне ім'я, прізвище)

Науковий керівник

_____ Ольга ГУБАРИК
(підпис) (власне ім'я, прізвище)

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	5
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	11
1.1. Економічний зміст процесу виробництва готової продукції	11
1.2. Теоретичні аспекти обліку виробництва та реалізації готової продукції	14
1.3. Засади здійснення аналізу виробничого циклу в контексті виробництва готової продукції	17
Висновки до першого розділу	19
РОЗДІЛ 2. АКТУАЛЬНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	22
2.1. Фінансово – економічна характеристика Дніпропетровської філії іноземного підприємство «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед»	22
2.2. Дослідження роботи бухгалтерської служби підприємства, характеристика та оцінка основних засад облікової політики підприємства	28
2.3. Сучасний стан обліку процесу виробництва готової продукції на підприємстві	30
2.4. Напрями удосконалення методичного інструментарію обліку виробництва готової продукції на підприємстві	33
Висновки до другого розділу	36
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ВПЛИВ АНАЛІЗУ НА ПРОЦЕС ВИРОБНИЦТВА І РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	39
3.1. Практичний аспект аналітичного забезпечення виробництва готової продукції на підприємстві	39
3.2. Удосконалення аналітичного інструментарію процесу	

виробництва готової продукції на підприємстві	41
Висновки до третього розділу	44
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51

РЕФЕРАТ

Тема: «Удосконалення обліку та аналіз виробництва готової продукції підприємства».

Кваліфікаційна робота містить: 56 сторінок, 19 рисунків, 52 літературних джерела.

Об'єкт дослідження теоретичні та практичні аспекти етапу виробництва готової продукції.

Предмет дослідження процеси формування асортименту та сировинної бази та безпосередній запуск виробництва готової продукції.

Мета роботи передбачає дослідження та узагальнення обліку та здійснення аналізу виробництва та реалізації готової продукції.

Методи дослідження. Загальнонаукові методи в контексті синтезу, аналіз, моделювання, узагальнення, а також специфічна методика: регресійний аналіз, розрахунки, контрольні заходи щодо виробничого процесу.

При написанні кваліфікаційної роботи суцільно досліджено процес виробництва та реалізації готової продукції. Вивчено та сформовано теоретичний інструментарій стосовно виробництва та реалізації готової продукції іноземного підприємства. Узагальнено актуальний стан виробничого процесу готової продукції, а також розроблені конкретні заходи стосовно удосконалення облікового аспекту виробництва готової продукції, а також намічено конкретні напрями аналітичного забезпечення цього процесу. Впровадження даних наробіток у виробничий процес дозволить підвищити рівень ефективності процесу виробництва і реалізації готової продукції на досліджуваному підприємстві.

Результати проведеного дослідження Дніпропетровська філія іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед».

КЛЮЧОВІ СЛОВА

ВИРОБНИЦТВО, РЕАЛІЗЦІЯ, ГОТОВА ПРОДУКЦІЯ, ІНСТРУМЕНТАРІЙ, АНАЛІЗ.

ABSTRACT

Topic: «Improvement of accounting and analysis of production of finished products of the enterprise»

The qualification work contains: 56 pages, 19 figures, 52 literary sources.

The object theoretical and practical aspects of the stage of production of finished products..

The subject of research the processes of forming the assortment and raw material base and the direct launch of the production of finished products.

The purpose of the work involves research and generalization of accounting and analysis of production and sale of finished products..

Research methods. General scientific methods in the context of synthesis, analysis, modeling, generalization, as well as specific methods: regression analysis, calculations, control measures regarding the production process.

When writing the qualification work, the process of production and sale of finished products was thoroughly investigated. A theoretical toolkit related to the production and sale of finished products of a foreign enterprise has been studied and formed. The current state of the production process of finished products is summarized, as well as specific measures have been developed to improve the accounting aspect of the production of finished products, and specific directions for analytical support of this process have been outlined. The introduction of these findings into the production process will increase the level of efficiency of the production process and the sale of finished products at the enterprise under study.

The results of the conducted research of the Dnipropetrovsk branch of the foreign enterprise "Coca-Cola Beverages Ukraine Limited".

KEY WORDS

PRODUCTION, REALIZATION, FINISHED PRODUCTS, TOOLS, ANALYSIS.

ВСТУП

Актуальність теми. Ведення бізнесу в Україні останнім часом вимагає додаткових зусиль, особливо враховуючи, якщо на території нашої держави розташовані виробничі потужності іноземних підприємств. Складність сьогодення вимагає від товаровиробників нестандартних підходів щодо виробництва а та реалізації готової продукції. Зазначимо, що сучасні товаровиробники останнім часом стикаються із значними ризиками, які мають місце протягом усього життєвого циклу кінцевого продукту. Так, виробництво готової продукції включає в себе ряд основних етапів, зокрема: поставка та налагодження сировинної бази, устаткування процесу оптимального списання запасів для виробництва готової продукції, налагодження складського обліку запасів, налагодження виробничих потужностей, в контексті своєчасного ремонту та заміни, безпосередній виробничий процес, дотримання якості готової продукції, її зберігання та реалізація.

Підкреслимо, що виробництво та реалізація готової продукції – це багатогранний процес, якість якого залежить від безлічі факторів та ризиків. Нестійка економічна ситуація, як в середині підприємства, так і в регіоні та державі загалом може спричинити збій нормального виробничого процесу, що, в свою чергу, вплине на терміни виробництва та реалізації готової продукції, а також може погіршити її якість. Тому вважаємо, що всебічне дослідження процесу виробництва та реалізації готової продукції виступає актуальною темою сьогодні та потребує подальшого вивчення і деталізації.

Слід підкреслити, що процес виробництва та реалізації готової продукції супроводжується розгалуженою нормативною базою, зокрема: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національні стандарти обліку такі як П(с)БО 15 «Дохід», П(с)БО 16 «Витрати», П(с)БО 17 «Податок на прибуток», П(с)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» (за умови здійснення підприємством експортно-імпорتنих

операцій чи укладання контрактів на поставку та реалізацію в іноземній валюті), П(с)БО 26 «Виплати працівникам». Також вагомий нормативно-правовий вплив на процес виробництва та реалізації готової продукції має окремі положення Податкового кодексу України, в контексті податку на додатну вартість, податку на прибуток, а також інших платежів і внесків. Отже підсумуємо, що процес виробництва готової продукції широкомасштабний процес, який регулюється розгалуженою нормативно-правовою базою.

Слід відмітити, що вагомий внесок у дослідження поняття готова продукція, її виробництво, облік та реалізація внесли багато вітчизняних вчених та науковців. Зокрема такі відомі корифеї вітчизняної науки, як: Ф.Ф. Бутинець, В.В. Сопко, В.Я. Плаксієнко. Також слід відзначити роботи Візиренко С.В., В.М. Глібко, Р.Л. Хом'як, Костишин Н.С. та багатьох інших. Отже безліч фахівців займалися дослідження такої важливої для економіки тематики, як виробництво та реалізація готової продукції, адже це досить широка тематика, яка постійно має тенденцію до зміни. Тому вважаємо, що дослідження у кваліфікаційній роботі тематики виробництва та готової продукції є актуальною темою, додаткове дослідження дасть можливість виявити додаткові оптимізаційні механізми в діяльності окремо взятого підприємства.

Поставлена мета для написання кваліфікаційної роботи полягає у комплексному дослідженні процесу виробництва та реалізації готової продукції, як в теоретичному, так і в практичному аспекті на базі конкретно взятого господарства.

Для досягнення поставленої цілі, було сформовано ряд наступних завдань, зокрема:

- оцінити теоретичні положення стосовно поняття готова продукція;
- дослідити загальноприйняті норми ведення обліку та здійснення аналізу процесу виробництва готової продукції;
- проаналізувати сучасний фінансово-економічний стан іноземного підприємства «КОКА-КОЛА БЕВЕРІДЖИЗ УКРАЇНА ЛІМІТЕД»;

- дослідити актуальний стан обліку та аналізу виробництва і реалізації готової продукції на підприємстві;
- розробити ряд рекомендаційних заходів щодо поліпшення та оптимізації обліку виробництва готової продукції;
- розробити аналітичний інструментарій щодо процесу виробництва готової продукції у господарстві.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи виступають теоретичні та практичні засади процесу постачання запасів із подальшим виробництвом та реалізацією готової продукції.

Предметом написання кваліфікаційної роботи є процес виробництва, формування собівартості, ціни та безпосередньої реалізації готової продукції.

Дослідження та узагальнення інформаційного масиву за обраною тематикою проводилось на базі Дніпропетровської філії іноземного підприємства «КОКА-КОЛА БЕВЕРІДЖИЗ УКРАЇНА ЛІМІТЕД», м. Дніпро.

Для досягнення поставленої мети та виконання завдань в розрізі неї, було використано такі методичні прийоми, як: загальнонаукові методи в контексті синтезу, аналіз, моделювання, узагальнення, а також специфічна методика: регресійний аналіз, розрахунки, контрольні заходи щодо виробничого процесу.

Інформаційно-довідковою базою при виконання кваліфікаційної роботи виступила сукупність нормативно-правових актів, наукові публікації (статті, підручники, посібники) вітчизняних та закордонних науковців, а також обліково-звітна інформація Дніпропетровської філії іноземного підприємства «КОКА-КОЛА БЕВЕРІДЖИЗ УКРАЇНА ЛІМІТЕД», м. Дніпро.

Наукова новизна отриманих в процесі написання кваліфікаційної роботи результатів полягає у розробці рекомендаційних заходів щодо оптимізації процесу виробництва та реалізації готової продукції на досліджуваному підприємстві. Також було спроектовано аналітичний інструментарій для проведення додаткового аналізу щодо руху готової продукції господарства.

вперше:

- Трактування поняття «*Трансфертна ціна* — це ціна, яка визначається та формується протягом трансфертних операцій між суб'єктами (підрозділами, філіями) компанії. Дотримання правил трансфертного ціноутворення є обов'язковим до додержання всіма представництвами компанії, які є представниками міжнародної групи компаній.

удосконалено:

- механізм запровадження трансфертної ціни для компанії;
 - механізм ланцюжкового впровадження трансфертної ціни у виробничий процес підприємства;
 - механізм аналітичного забезпечення здійснення АВС аналізу процесу виробництва готової продукції.

набуло подальшого розвитку:

- теоретичний механізм виробництва готової продукції в контексті формування, розподілу та списання витрат

Практичний аспект та результати роботи над обраною тематикою свідчать, що їх можна використовувати в процесі здійснення практичної господарської діяльності підприємств різної категорії власності. Розроблені рекомендації дозволять оптимізувати обліково-аналітичний аспект виробництва та реалізації готової продукції.

Публікації. Найвагоміші результати дослідження були висвітлені у науковому фаховому виданні під назвою Аналіз та економічна діагностика активів підприємства і пов'язаних з ними витрат: особливості та передумови здійснення // Економіка і суспільство. Випуск № 55, 2023 рік.

Додаткові практичні результати висвітлені доповіддю: «Особливості формування собівартості та реалізації готової продукції вітчизняними підприємствами» на конференції в матеріалах конференції: I Міжнародна науково-практична інтернет-конференції «Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи», Дніпро 26-27 жовтня 2023 року. С. 45-47.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

1.1. Економічний зміст процесу виробництва готової продукції

Виробництво продукції представляє собою незамінний чинник ведення фінансово-господарської діяльності будь-якого комерційного підприємства. Зазначимо, що процес виробництва сукупність господарських операцій, в контексті:

- закупівля сировинної бази;
- оприбуткування даних запасів на балансі підприємства;
- подальшого ведення складського обліку одержаних запасів;
- визначення матеріально-відповідальної особи за збереження цілісності запасів та раціонального їх списання на виробництво готової продукції чи надання послуг;
- безпосередній процес виготовлення продукції готової продукції;
- реалізація готової продукції.

На думку Візіренко С.В.: «Готова продукція — виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором, встановленим стандартам або технічним умовам тощо» [7].

Бутинець Ф.Ф. говорить, що: «Готова продукція – повністю завершена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки). Це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві» [5].

Також науковець наголошує, що особливістю готової продукції має: «Відповідати затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції» [5].

В свою чергу В.М. Глібко, та О.П. Бушан говорять: «Готова продукція – це матеріальний результат виробничої діяльності підприємства, коли запаси набувають нової якості. Крім випуску речової продукції, підприємство може виконувати роботи для інших підприємств або надавати послуги» [9].

В.В. Сопко каже: «Готова продукція – це виріб або послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства» [47].

Альтернативне значення пропонує Лебедева А. М. стосовно терміну промислово готова продукція: «Готова продукція промислового виробництва – конкретні вироби, що пройшли всі стадії технологічної обробки на цьому підприємстві, відповідають встановленим стандартам чи технічним умовам, прийняті відділом технічного контролю» [25].

Як стверджує Костишин Н.С. у своїй науковій статті про готову продукцію: «це частина запасів та продукції, виготовлених підприємствами м'ясопереробної галузі, що призначені для подальшого збуту, внутрішнього використання та не вимагають ніяких перетворень» [22].

Зазначимо, що процес виробництва та реалізації готової продукції неможливий без витрат, тому вважаємо за доцільне представити кваліфікаційний розподіл виробництва готової продукції в контексті формування витратної частини (рис. 1.1).

Дані рисунку 1.1. свідчать, що виробництво готової продукції багаторівневий механізм, який включає процес формування витратної складової, в контексті прямих, непрямих та загальновиробничих витрат. Стосовно непрямих витрат, тобто тих, які неможливо списати на конкретну одиницю продукції, слід виокремити критерії (бази) їх розподілу:

- групування та узагальнення сукупності прямих витрат;
- виокремлення прямих витрат, які були понесені на придбання сировинної бази;
- відокремлення прямих витрат на оплату праці;

- підрахунок часу роботи виробничих потужностей за для коректного нарахування амортизації.

Рис. 1.1. Теоретичний механізм виробництва готової продукції в контексті формування, розподілу та списання витрат

Особливістю процесу виробництва готової продукції є те, що її фактичну собівартість можна порахувати лише після закінчення звітного періоду, а ту готову продукцію, яка щойно вироблена слід обліковувати за плановою собівартістю. Планову собівартість можна від коректувати і визначити фактичну після здійснення інвентаризації залишків незавершеного виробництва наприкінці місяця: «Фактична собівартість виготовленої продукції розраховується як сума незавершеного виробництва на початок та виробничих витрат за місяць, зменшена на залишок незавершеного виробництва на кінець періоду» [19].

Вважаємо, що для детального розкриття теоретичних аспектів виробництва готової продукції, доцільно підійти комплексно. Тому наступним кроком дослідження даної тематики є розгляд теоретичних аспектів обліку виробництва та реалізації готової продукції, що буде висвітлено у наступному підрозділі.

1.2. Теоретичні аспекти обліку виробництва та реалізації готової продукції

Облік виробництва та реалізації готової продукції регулюється багатьма нормативно-правовими актами. Зокрема відповідно до Положення бухгалтерського обліку № 9 «Запаси»: «Оцінка готової продукції при її продажу чи реалізації залежить від облікової політики підприємства. При відпуску запасів у виробництво, продажу та іншому вибутті оцінка їх здійснюється за одним з таких методів» [36]. Зважаючи на структурні елементи П(с)БО № 9 «Запаси», пропонуємо узагальнене тлумачення списання запасів на виробництво готової продукції (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Методика списання запасів на виробництво готової продукції

Відповідно П(с)БО № 9 «Запаси: «Для всіх одиниць бухгалтерського обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один із наведених методів» [36]. «При відображенні продажу готової продукції в бухгалтерському обліку зазначаються дві оцінки:

- оцінка, що прийнята підприємством згідно з обліковою політикою - первісна вартість (по Дт 901);

- оцінка, що визначається за домовленістю сторін (по Кт 701)» [36].

Теоретичним аспектам обліку виробництва готової продукції присвячені праці багатьох науковців, зокрема Візиренко С.В. та Агаркова О.В. стверджують, що: «При організації обліку готової продукції основним є визначення її характеру. Згідно з цією ознакою готову продукцію групують за формою (уречевлена, результати виконаних робіт чи послуг» [8].

Також автори поділяють готову продукцію за: «Ступенем го точності (готова продукція, напівфабрикати, незавершене виробництво) та технологічною складністю (проста, складна)» [8].

Як стверджує Костишин Н.С.: «Одним із важливих завдань сучасних підприємств є організація ведення обліку готової продукції для її найефективнішої реалізації» [22].

Також Костишин Н.С. говорить, що: «Серед основних завдань та напрямів вивчення проблем обліку готової продукції, згідно з національними стандартами бухгалтерського обліку» [22].

Зважаючи на викладені у нормативних актах положення, підкреслимо: «Готова продукція може бути визнана активом, якщо на підприємстві додержано ряд основних вимог» [22]. «На підприємстві існує імовірність того, що воно одержить економічні вигоди в майбутньому, пов'язані із її використанням» [22]. «Вартість готової продукції може бути достовірно визначена» [22].

Для більш зручного сприйняття теоретичних аспектів обліку виробництва готової продукції, пропонуємо узагальнений графічний підхід (рис. 1.3).

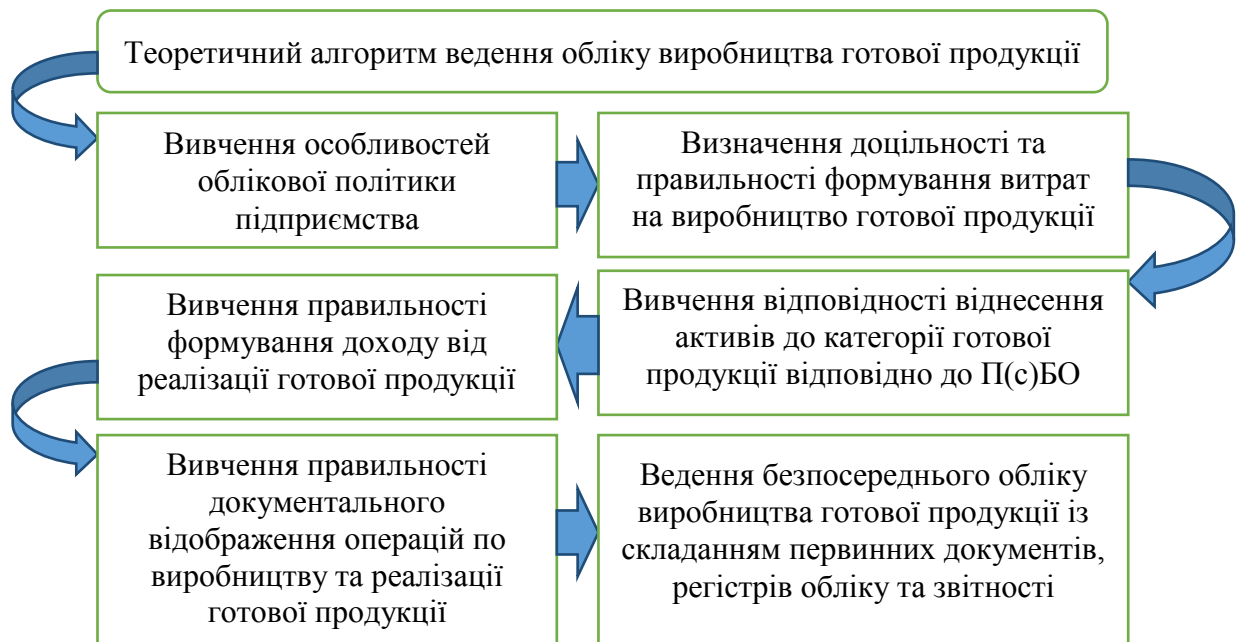

Рис. 1.3. Теоретичні засади ведення обліку процесу виробництва готової продукції

Як стверджують у своїй статті Осадча Г.Г., Темчишина Ю.Л., Насідзе Д.: «Процес виробництва завершується доведенням продукції до покупця. Процес реалізації включає, по-перше, передачу права власності на продукцію продавцем продукції покупцям, по-друге, одержання грошових коштів на поточний рахунок продавця» [31]. Автори також стверджують, що «Для обліку готової продукції Планом рахунків передбачено рахунок 26 «Готова продукція» [31]. «Цей рахунок активний, балансовий, використовується для узагальнення інформації про наявність та рух продукції, виготовленої підприємством»[31].

Вважаємо за доцільне наступним етапом розглянути теоретичні засади аналізу процесу виробництва та реалізації готової продукції, більш детальна інформація стосовно чого буде представлена у наступному підрозділі кваліфікаційної роботи.

1.3. Засади здійснення аналізу виробничого циклу в контексті виробництва готової продукції

Здійснення аналізу виробничого циклу в контексті виробництва готової продукції являє собою загальний підхід, щодо отримання інформативних даних стосовно правильності, раціональності та об'єктивності списання сировини та матеріалів для виробництва готової продукції. Так: «Аналіз та економічна діагностика підприємства неможлива без розрахунку коефіцієнту фінансової стійкості господарства, який служить основним маркером стосовно рівня автономності, платоспроможності, ліквідності та рентабельності підприємства»[29].

$$\text{Коефіцієнт фінансової стійкості} = (\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання}) / \text{Суму пасивів}$$

Пропонуємо узагальнений теоретичний підхід до здійснення аналізу виробництва готової продукції (рис. 1.4).

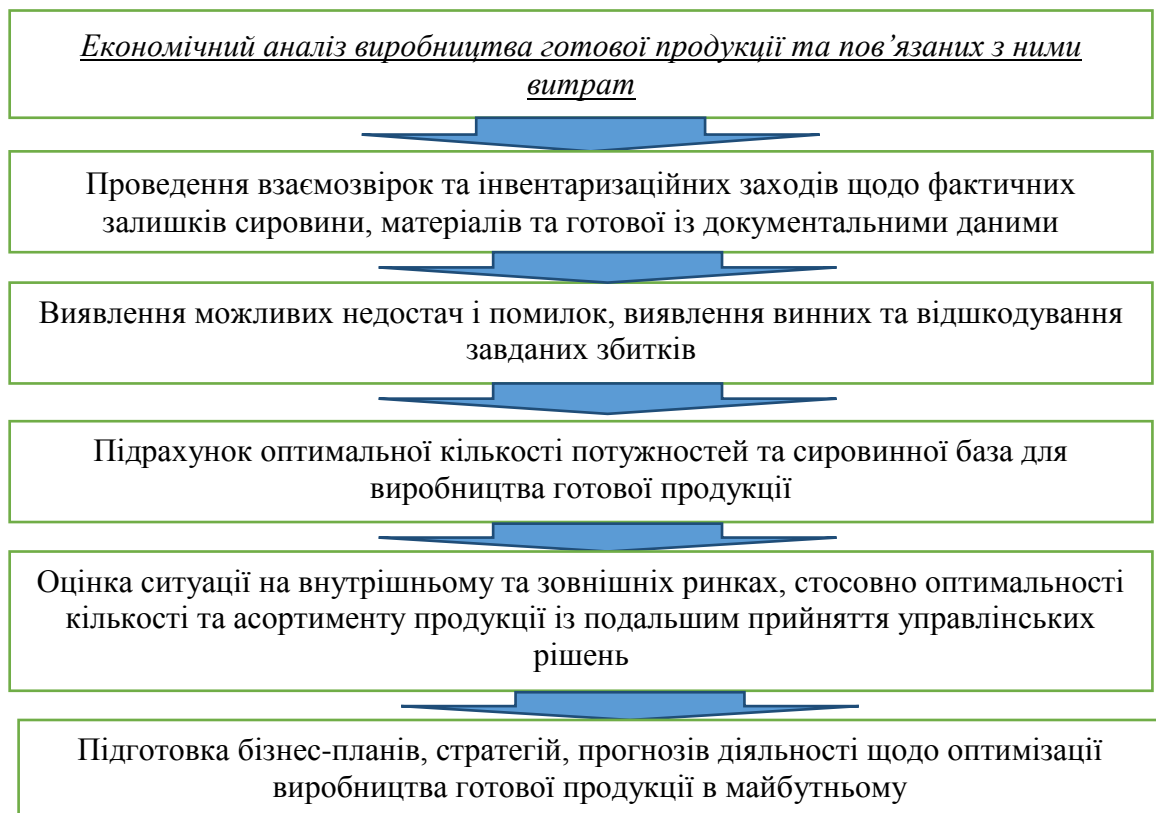

Рис. 1.4. Теоретико-схематичний підхід до аналізу виробництва готової продукції

«Процес оптимізації наявності та руху активів та витрат підприємства є однією із головних складових його успішного функціонування»[32]. «Складність сучасних умов господарювання зумовлює необхідність та спонукає до розробки дієвих механізмів оптимізації витрат»[32]. «Проте зазначимо, що перед тим слід провести ретельний аналіз ситуації з активами та пов'язаними з ними витратами»[32].

Зазначимо, що такий економічний показник, як рентабельність служить індикатором ефективності роботи підприємства. Так, Кобилецький В.Р. говорить: «Рентабельність - це інтегральний показник, що відображає ефективність роботи підприємства, що націлене на отримання прибутку у короткостроковій перспективі і який вказує на якість управлінських рішень, що стосуються діяльності підприємства»[18].

Кобилецький В.Р. також стверджує: «У такому визначенні підкреслено у яких випадках рентабельність є дійсно критерієм економічної ефективності діяльності підприємства, а також враховано, що різні показники рентабельності можуть свідчити про ефективність різних ділянок роботи менеджменту»[18].

Загалом, як вказує Жук О.І.: «Ефективність в загальному вигляді являє собою співвідношення корисного результату і затрат факторів виробничого процесу» [15]. З огляду на вище викладений матеріал, пропонуємо графічне відображення процесу виробництва готової продукції та її вплив на прибуток підприємства (рис. 1.5).

Дані рисунку 1.5. свідчать, що кожному суб'єкту підприємництва необхідно дотримуватись оптимальних обсягів закупівлі сировини, кількісного її зберігання, списання на виробництво, а також реалізації готової продукції для того, щоб залишатись прибутковим. Так елементи аналізу мають таке поняття, як *точка беззбитковості* – обсяг виробництва готової продукції за якого підприємство не несе збитків, але і не отримує прибутку.

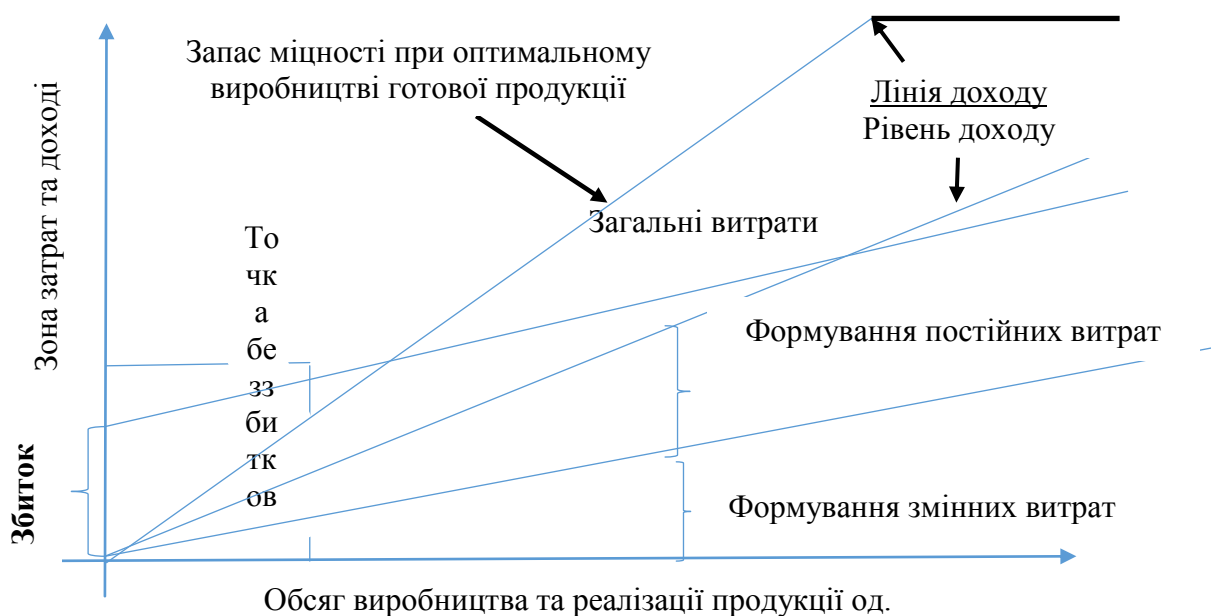

Рис. 1.5. Графік оптимального виробництва готової продукції

Дослідження теоретичних аспектів аналізу свідчить, що за для оптимального та стабільного виробництва готової продукції, кожне підприємство повинно мати, так званий, запас міцності. *Запас міцності* – це певні сукупність грошових коштів та інших активів, які постійно зберігаються у господарстві на випадок кризових станів, падіння рентабельності виробництва та платоспроможності підприємства.

Підсумовуючи все вище сказане, узагальнимо, що без своєчасного та належним чином проведеного аналізу неможливо вести прибутковий рівень діяльності. Тому аналіз має стати невід’ємним елементом діяльності будь-якого підприємства, що дозволить йому своєчасно виявляти та усувати «слабкі місця» з метою недопущення падіння прибутковості діяльності.

Висновки до першого розділу

Виробництво та реалізація готової продукції – це багатогранний процес, якість якого залежить від безлічі факторів та ризиків. Нестійка економічна ситуація, як в середині підприємства, так і в регіоні та державі загалом може спричинити збій нормального виробничого процесу, що, в

свою чергу, вплине на терміни виробництва та реалізації готової продукції, а також може погіршити її якість. Тому вважаємо, що всебічне дослідження процесу виробництва та реалізації готової продукції виступає актуальною темою сьогодні та потребує подальшого вивчення і деталізації.

1. Виробництво продукції представляє собою незамінний чинник ведення фінансово-господарської діяльності будь-якого комерційного підприємства. Зазначимо, що процес виробництва сукупність господарських операцій, в контексті: - закупівля сировинної бази; - оприбуткування даних запасів на балансі підприємства; - подальшого ведення складського обліку одержаних запасів; - визначення матеріально-відповідальної особи за збереження цілісності запасів та раціонального їх списання на виробництво готової продукції чи надання послуг; - безпосередній процес виготовлення продукції готової продукції; - реалізація готової продукції.

2. Особливістю процесу виробництва готової продукції є те, що її фактичну собівартість можна порахувати лише після закінчення звітного періоду, а ту готову продукцію, яка щойно вироблена слід обліковувати за плановою собівартістю. Планову собівартість можна від коректувати і визначити фактичну після здійснення інвентаризації залишків незавершеного виробництва наприкінці місяця.

3. Вважаємо, що для детального розкриття теоретичних аспектів виробництва готової продукції, доцільно підійти комплексно. Тому наступним кроком дослідження даної тематики є розгляд теоретичних аспектів обліку виробництва та реалізації готової продукції, що буде висвітлено у наступному підрозділі.

4. Кожному суб'єкту підприємництва необхідно дотримуватись оптимальних обсягів закупівлі сировини, кількісного її зберігання, списання на виробництво, а також реалізації готової продукції для того, щоб залишатись прибутковим. Так елементи аналізу мають таке поняття, як *точка беззбитковості* – обсяг виробництва готової продукції за якого підприємство не несе збитків, але і не отримує прибутку.

5. Дослідження теоретичних аспектів аналізу свідчить, що за для оптимального та стабільного виробництва готової продукції, кожне підприємство повинно мати, так званий, запас міцності. *Запас міцності* – це певні сукупність грошових коштів та інших активів, які постійно зберігаються у господарстві на випадок кризових станів, падіння рентабельності виробництва та платоспроможності підприємства.

6. Підсумовуючи все вище сказане, узагальнимо, що без своєчасного та належним чином проведеного аналізу неможливо вести прибутковий рівень діяльності. Тому аналіз має стати невід’ємним елементом діяльності будь-якого підприємства, що дозволить йому своєчасно виявляти та усувати «слабкі місця» з метою недопущення падіння прибутковості діяльності.

РОЗДІЛ 2. АКТУАЛЬНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово – економічна характеристика Дніпропетровської філії іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед»

Підготовка кваліфікаційної роботи була проведена на базі Дніпропетровської філії іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед». Зазначимо, що засновано дане підприємство в Європі Кк Беверіджиз Холдінгз Іі Б.В." Нідерланди Місто Амстердам Вулиця Нарітавег Будинок 165 Офіс №1043 Бв. Також має свої філії в Київській та Дніпропетровській областях. Дніпропетровська філія підприємства розташовано за адресою: м. Дніпро, проспект Богдана Хмельницького, буд. 122. Код ЄДРПОУ 26370237.

Уповноваженою особою та керівником Дніпропетровської філії є Рвач Андрій Миколайович. Філія позиціонує себе як відокремлений підрозділ, основним видом діяльності якого є:46.34 Оптова торгівля напоями. Іншими видами діяльності, які здійснює господарство є неспеціалізована оптова торгівля, роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах, вантажний автомобільний транспорт, рекламні агентства.

Оскільки Компанія здійснила перехід на МСФЗ з 1 січня 2018 року та в 2019 році єдиною фінансовою звітністю, яку склала Компанія, була фінансова звітність за МСФЗ, всі критерії по МСБО 32 для класифікації чистих активів як капіталу було виконані та Компанія здійснила рекласифікацію чистих активів, що належать учасникам компанії станом на 1 січня 2019 року.

Місце реєстрації виробничих потужностей підприємства в Україні знаходиться в селищі міського типу Велика Димерка, Броварського району, Київській області. Українське представництво компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» займається виробництвом та реалізацією

готової продукції. Дніпропетровська філія виступає в більшості дистриб'ютором та спеціалізується на реалізації готової продукції.

Основний перелік готової продукції складають напої, таких відомих брендів, як: Coca-Cola, FANTA, Sprite, Schweppes, bon-aqua, Burn, Rich, Rich Kids, Fuze Tea. Зазначимо, що це досить відомі марки напоїв, як в Україні, так і в цілому світі, тому завжди залишаються популярними та користуються великим попитом, як серед дітей, так і серед дорослих.

Компанія «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» являється корпорацією та веде свою діяльність і складає облік відповідно до міжнародних стандартів, що, в свою чергу, передбачає складання консолідованої звітності за міжнародними стандартами. Фінансова звітність та аудиторські висновки до неї досліджуваної корпорації має вільний доступ в інтернеті, що дає можливість здійснити її безперешкодний аналіз.

Слід також підкреслити, що українське представництво іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» має свої потужності у Броварському районі Київської області, куди імпортується сировинна база у вигляді концентрату для виготовлення напоїв, причому в рецептуру вкладає очищена вода вітчизняного виробництва.

З огляду на електронну звітність компанії, представлену в мережі інтернет можна попередньо зробити висновки, що українське представництво корпорації знаходиться високому рівні розвитку із достатньою сукупністю ресурсного потенціалу, що дає змогу виробляти готову продукцію високої якості ,яка б повністю відповідала заявленій репутації. але для отримання більш чіткої картини стосовно результатів діяльності корпорації за остання 5 років, пропонуємо провести оцінку майна та капіталу в цілому по підприємству в динаміці (рис. 2.1).

Дані рисунку 2.1. свідчать, що станом на 2022 рік в порівнянні із 2018 роком зросли обсяги по таким показникам, як основні засоби на 68%, запаси на 12%, капітал на 47 %, поточна дебіторська заборгованість на 32% і майно в цілому на 49%.

Оцінка майна та капіталу підприємства

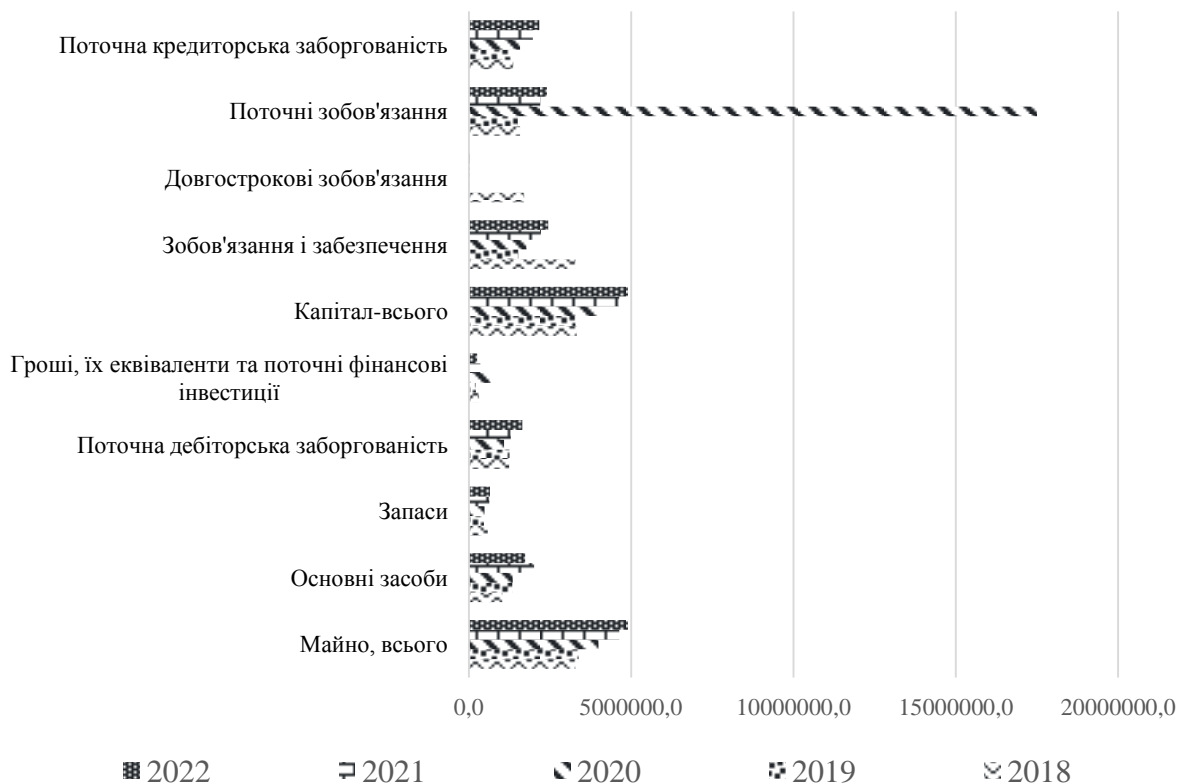

Рис. 2.1. Оцінка майна та капіталу ПП «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед»

Дана тенденція свідчить про стабільність роботи підприємства, навіть, враховуючи, складність ведення бізнесу в Україні. В той же час, слід відмітити значне зростання рівня поточної заборгованості, особливо станом на 2020 рік. Дана ситуація має місце через переорієнтацію на дистанційну форму роботи. Проте відзначимо, що в 2022 році дана ситуація поліпшилась, але ріст поточних зобов'язань в порівнянні із 2018 році складає 58%. В цілому Майно компанії має збалансовану кількість. Для більш зручного сприйняття даного аналізу пропонуємо графічне відображення, де в циклічному вираженні видно рівень змін майна підприємства протягом досліджуваного періоду (рис. 2.2).

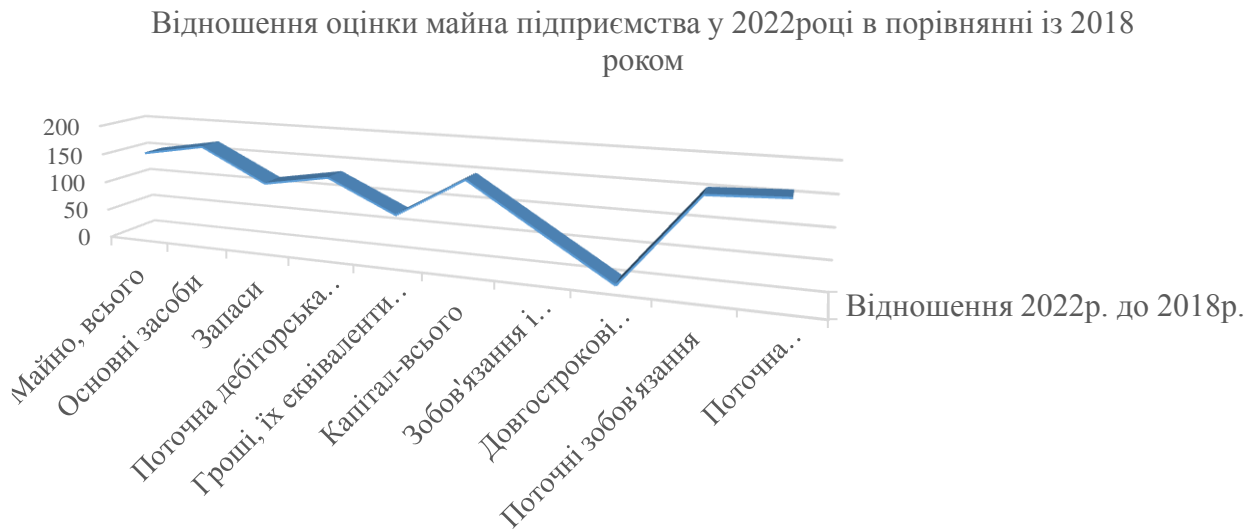

Рис. 2.2. Рівень забезпеченості підприємства майном у відношенні 2022 року до 2018 року

Наступним кроком аналізу діяльності підприємства є дослідження фінансових результатів діяльності підприємства в динаміці протягом 2018-2022. Графік дослідження представлений на рисунку 2.3.

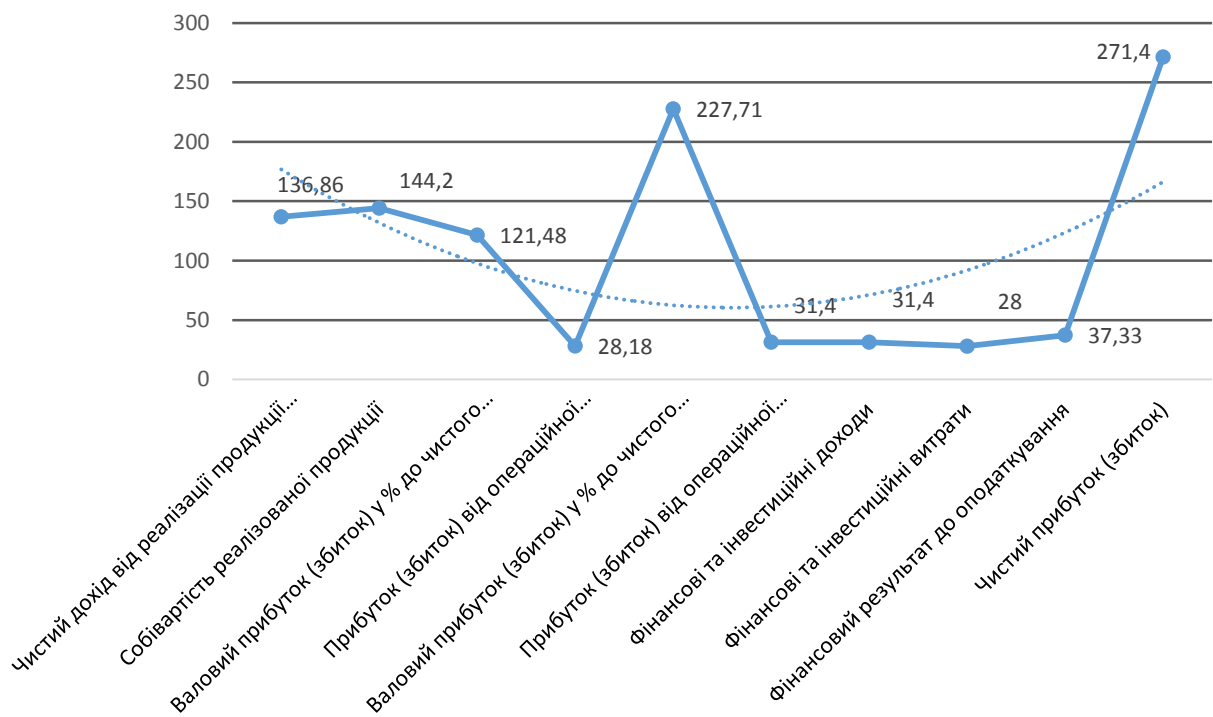

Рис. 2.3. Динаміка основних фінансових результатів діяльності підприємства протягом 2018-2022 років

Представлений на рисунку 2.3. аналіз свідчить про зниження таких показників, як прибуток від операційної діяльності на 70%, а також фінансових інвестиційних доходів на 68%. Даний факт вплинув на зростання собівартості продукції на 44%. Поряд з цим відмітимо досить позитивний аспект, стосовно збільшення рівня чистого прибутку на 171%. Дана тенденція має місце за рахунок зростання виручки від реалізації на 37% і валового прибутку на 127%, що свідчить про успішну тенденцію роботи господарства.

З огляду на вище вказане, доцільно провести оцінку фінансової стійкості підприємства, графічне відображення чого представлено на рисунку 2.4.

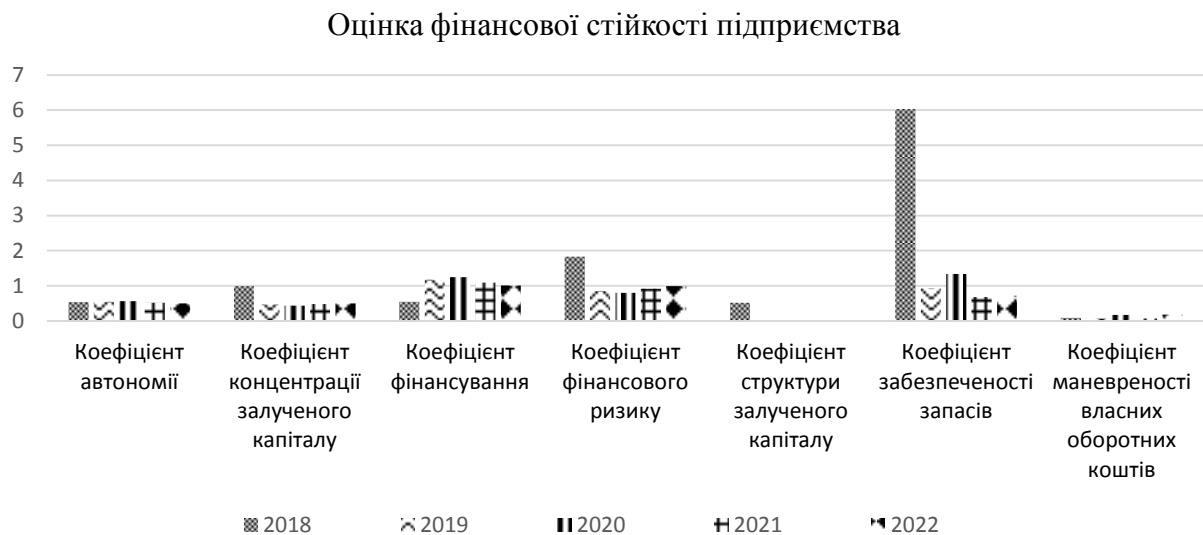

Рис. 2.4. Оцінка фінансової стійкості підприємства в динаміці за 2018-2022 роки

Аналіз фінансової стійкості компанії показав, що протягом досліджуваного періоду такі коефіцієнти, як коефіцієнт автономії, коефіцієнт концентрації залученого капітал та коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів протягом останніх 5 років залишались майже без змін. В той час як коефіцієнт забезпеченості запасів скоротився на 20%, що вплинуло на падіння рівня коефіцієнту реальної вартості. Динаміка ліквідності, платоспроможності та оборотності оборотних активів підприємства представлена на рисунку 2.5.

Відношення 2022 року до 2018 року у %

Рис. 2.5. Динаміка ліквідності, платоспроможності та оборотності оборотних активів підприємства

Аналіз динаміки таких важливих показників, як ліквідність, платоспроможність та оборотність оборотних активів свідчить, що станом на 2022 рік підприємство досить прибуткове, адже маємо зростання рівня чистого доходу на 36,86%, що вплинуло на зростання коефіцієнту платоспроможності на 100,5% та зростання рівня середньоліквідних активів майже на 265%. Навіть зменшення таких показників, як коефіцієнт абсолютної ліквідності не вплинув на загальну прибутковість компанії.

Інтегрований показник фінансового стану

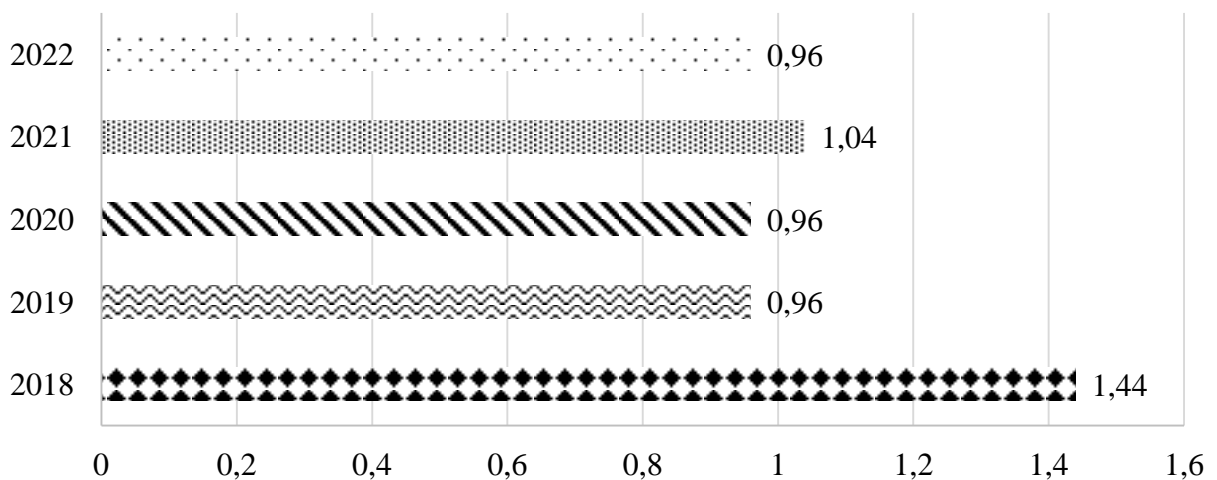

Рис. 2.6. Інтегрований показник фінансового стану досліджуваного підприємства

Підсумовуючи аналітичні процедури по підприємству, доцільно представити рівень інтегрованого показника фінансового стану компанії (рис. 2.6), який свідчить про стабільну її роботу протягом 2019-2022 років. Так, спостерігаємо невелике падіння в порівнянні із 2018, але загалом останні 4 роки роботи відрізняються стійкістю і стабільністю. В цілому українське представництво ІП «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» успішне, платоспроможне та ліквідне. Для більш детальної інформації в контексті облікової політики, пропонуємо розглянути її структуру у наступному підрозділі.

2.2. Дослідження роботи бухгалтерської служби підприємства, характеристика та оцінка основних засад облікової політики підприємства

Облікова політика ІП «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» повністю побудована на міжнародних стандартах обліку та міжнародних стандартах фінансової звітності. Відповідно, що і незалежний аудит діяльності компанії здійснюється відповідно до міжнародних стандартів аудиту.

Структура компанії передбачає, що управлінський персонал несе повну відповідальність за додержання вимог облікової політики. Зокрема, складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Керуючий управлінський персонал несе повну відповідальність за оцінку здатності компанії продовжувати безперервну діяльність. Керуючий персонал також несе повні відповідальність за збереження корпоративних прав.

Спираючись на вище викладений матеріал, констатуємо, що компанія має лінійну структуру, що побудована на принципах залучення до управління висококваліфікованих кадрів із вузькою спеціалізацією. Вище керівництво

компанії – Засновник та Генеральний директор, який призначається засновником. Генеральний директор призначає директорів всіх вищих керівних ланок. Кадрова структура компанії має централізований підхід із додержанням чітких норм праці. До складу Дирекції входять наступні посади:

- Фінансовий директор;
- Комерційний директор;
- Директор із забезпечення збуту;
- Директор департаменту служби персоналу;
- Директор департаменту по зв'язках з громадськістю;
- Директор департаменту безпеки. Більш детальна структурна модель компанії представлена на рисунку 2.7.

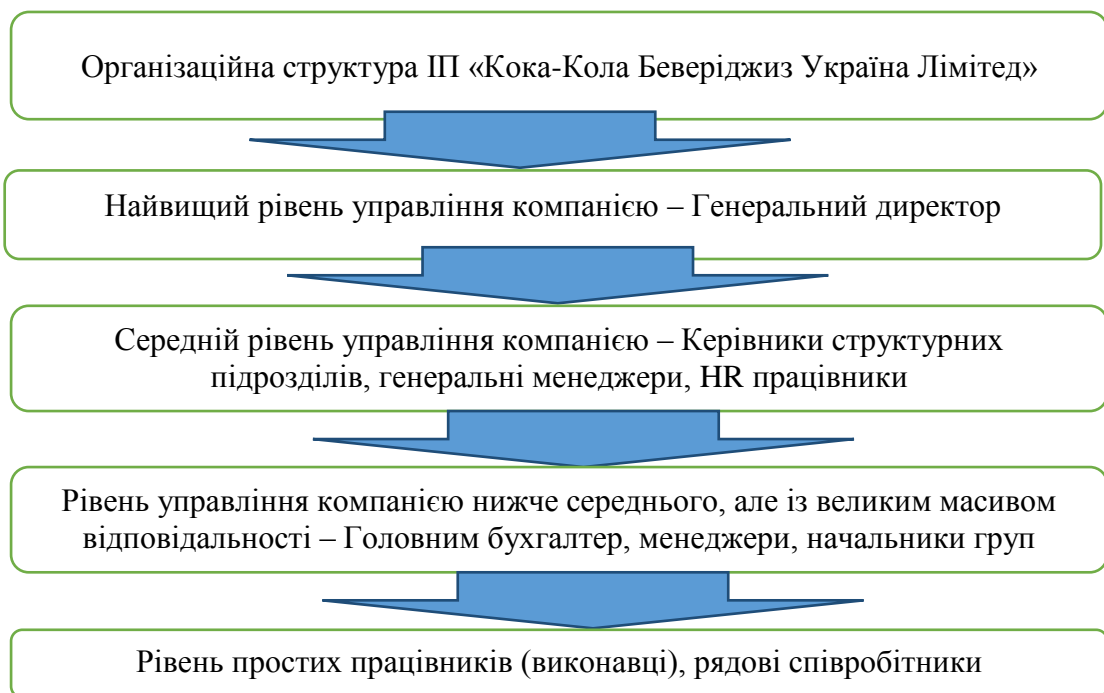

Рис. 2.7. Організаційно-правова структура роботи підприємства.

Слід підсумувати, що ведення фінансово-господарської діяльності компанії відбувається згідно чинного нормативно-правового забезпечення із додержанням норм міжнародних стандартів. Структура компанії досить розгалужена, бухгалтерська служба налічує повноцінний штат бухгалтерії на чолі із Головним бухгалтером, який підпорядковується вищому рівню управління компанією.

В цілому компанія налічує 12 регіональних підрозділів по всій Україні, зокрема і Дніпропетровська філія в місті Дніпро.

2.3. Сучасний стан обліку процесу виробництва готової продукції на підприємстві

Ведення обліку виробництва та реалізації готової продукції на підприємстві супроводжується процесом оптимального формування собівартості. Зазначимо, що собівартість виступає провідною статтею витрат, на основі якої формується реалізаційна ціна і, як результат обсяг виручки від реалізації. При формуванні собівартості продукції на підприємстві користуються принципом правильного підрахунку прямих витрат. В компанії чітко розподіляють прямі *матеріальні витрати*:

- сировина (концентр) для виробництва напоїв (готової продукції) – у компанії він імпортований із країн Європи та США;

- очищена вода – вітчизняного виробництва (видобуток, очистка);

- упаковка, тара – паки (картоні), пляшки (скляні, пластикові);

Прямі витрати пов'язані із *заробітною платою працівникам*:

- виплати заробітної плати, а також витрати на обов'язкове соціальне страхування працівникам, які безпосередньо задіяні у виробничому процесі;

- інші прямі витрати пов'язані із виробництвом готової продукції, які можна безпосередньо віднести на одиницю готової продукції.

При калькулюванні собівартості готової продукції на підприємстві керуються принципом розподілу, зокрема:

- обсяг виробничої собівартості продукції реалізованої протягом звітного періоду;

- виокремленням кількості постійних загальновиробничих витрат, які безпосередньо беруть участь у виробничому процесі;

- понаднормових виробничих витрат, які можуть виникнути в процесі виробництва готової продукції.

При остаточному формування виробничої собівартості готової продукції, в компанії враховують також обсяг понесених інших операційних витрат, адміністративних витрат, а також витрат на збут, що також інколи складають вагому кількість понесених витрат загалом.

Основним рахунком, який відповідає за виробничий процес є рахунок 23 «Виробництво». Даний рахунок є активним, оскільки накопичення витрат, пов'язаних із виробництвом готової продукції відображається по дебету рахунка, а вихід готової продукції, і відповідно списання витрат відображається по кредиту.

У компанії аналітичний облік виробництва ведеться в розрізі субрахунків рахунку 23 «Виробництво», зокрема за видами виробництва, різними статтями затрат, видами продукції, найменуваннями продукції та ін. Після завершення виробничого процесу сукупність понесених витрат по рахунку 23 «Виробництво» в розрізі субрахунків аналітичного обліку списується в дебет рахунку 26 «Готова продукція».

Зазначимо, що Готова продукція у даній компанії – є основним джерелом отримання прибутку, так як складає більшу частину запасів підприємства. У компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» готовою продукцією є солодкі газовані напої, соки, чаї, очищена вода.

Типовими документами, які виступають в обліку виробництва готової продукції у господарстві є:

1. Для списання запасів (сировини, концентрату) у виробництво – Лімітно-забірна картка:

- форма М-8 – використовується в компанії для багаторазового списання конкретного виду сировини протягом 1 місяця ;
- форма М-9 – використовується для 2-4 разового списання лімітованої сировини у виробництво;

- форма М-10 – складається тільки після дозволу керівника виробничого підрозділу, адже її складають, коли протягом звітного періоду певна кількість сировини була списана понад норми, до неї у господарстві додається лист-обґрунтування.

2. Для ведення обліку сировини у складі використовується картка складського обліку сировини і матеріалів форма М-12. Відповідальність за її правильне складання та відображення об'єктивної інформації несе директор складу.

3. Накладні внутрішньогосподарського призначення – використовуються в компанії при одноразовому списання сировини (вода, концентрат, тара, упаковка) на виробництво;

4. Товарно-транспортна накладна – використовується при виході готової продукції з виробництва та підготовці її до реалізації. Даний документ в компанії складається із дозволу керівника департаменту та директора зі збуту готової продукції.

Нагадаємо, що компанія веде свій облік відповідно до Міжнародного стандартів бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартів фінансової звітності. Зокрема для обліку виробництва готової продукції, компанія спирається на положення МСБО 2 «Запаси». відзначимо зараз тенденцію переходу від МСБО до МСФЗ. Зокрема обліку в компанії базується на прозорості та відкритості інформації, що виступає основоположним принципами бухгалтерського обліку за IFRS (International Finance Reports Standarts). Підтвердженням прозорості ведення обліку та складання звітності компанії є вільний доступ до фінансових результатів діяльності підприємства в мережі інтернет.

Вважаємо, що ведення бізнесу, в контексті обліку, аудиту та складання звітності носить оптимальний характер. Проте велика розгалуженість філій потребує розробки рекомендацій стосовно внутрішньогосподарської системи, зокрема налагодження центрів відповідальності. Рекомендаційні тези та положення представлені у підрозділі 2.4.

2.4. Напрями удосконалення методичного інструментарію обліку виробництва готової продукції на підприємстві

Особливістю ведення фінансово-господарської діяльності іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» є його розгалуженість за відокремленими підрозділами в контексті центрів відповідальності. Зокрема, результати дослідження по кваліфікаційній роботі базуються по українському представництву, як загалом, так і в розрізі Дніпропетровської філії. Вважаємо за доцільне представити рекомендаційний пакет заходів саме для Дніпропетровської філії в розрізі загальної стратегії компанії до 2025 року.

Підкреслимо, що досліджувана компанія являється представником міжнародної організації «Кока-кола», тому для оптимізації податкового навантаження пропонуємо для компанії розроблений механізм формування та відображення трансфертного ціноутворення. Але перед тим пропонуємо розібратись, що собою являє трансфертна ціна, з огляду на це пропонуємо власне тлумачення цього поняття:

Трансфертна ціна – це ціна, яка визначається та формується протягом трансфертних операцій між суб'єктами (підрозділами, філіями) компанії. Дотримання правил трансфертного ціноутворення є обов'язковим до додержання всіма представництвами компанії, які є представниками міжнародної групи компаній.

Вважаємо, що для оптимізації обліку виробництва готової продукції Дніпропетровською філією неможливе без відокремлення трансфертної ціни. Тому вважаємо, що розроблений для філії покроковий механізм стане корисним при ведення діяльності, особливо при виробництві готової продукції (рис. 2.8).

Вважаємо, що представлений нижче механізм оптимізації податкового обліку через трансфертне ціноутворення є базовим аспектом налагодження

списання сировини у виробництво із подальшим виготовленням готової продукції та її реалізації.

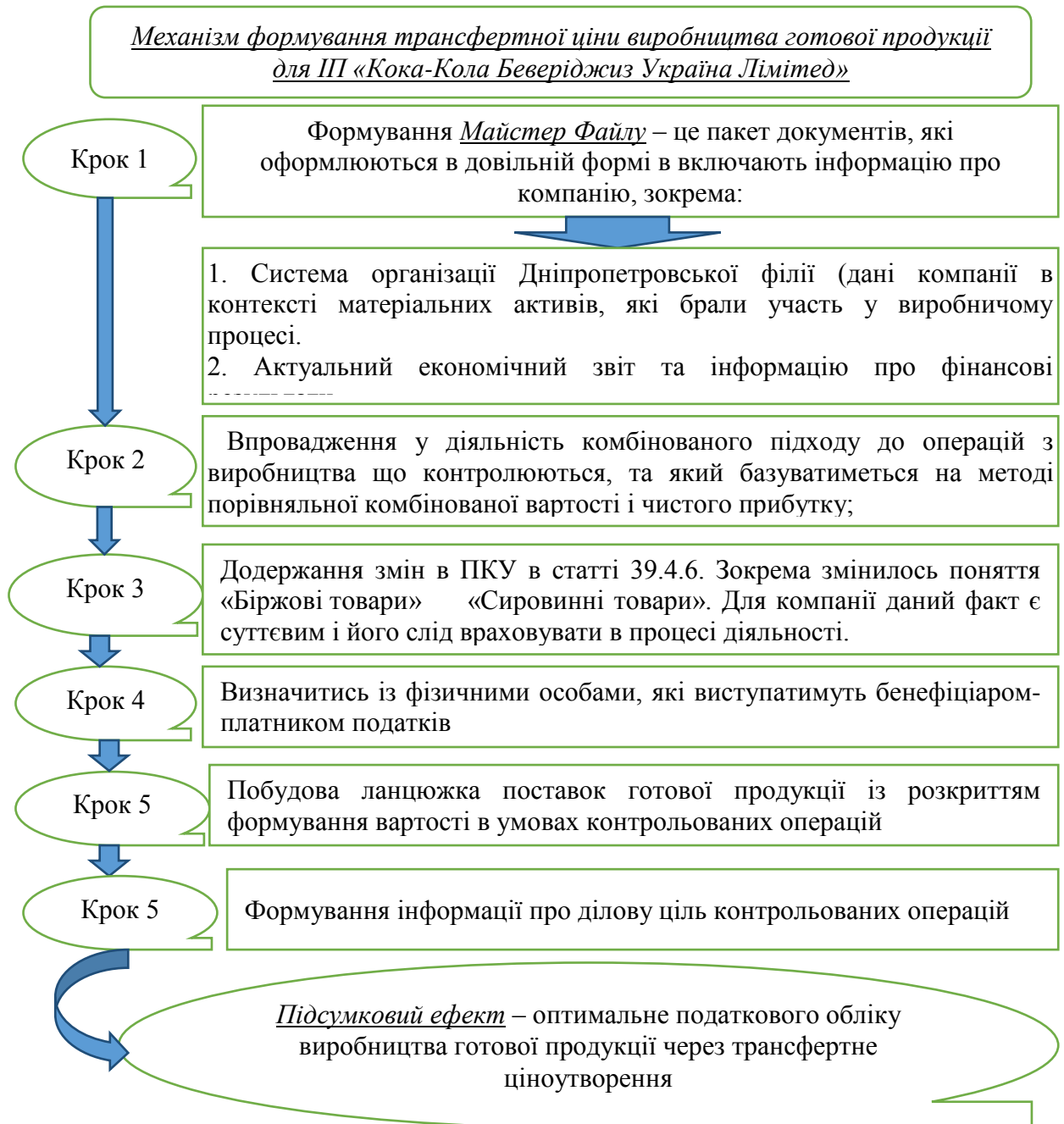

Рис. 2.8. Розроблений механізм оптимізації податкового обліку виробництва готової продукції через трансфертне ціноутворення

Для більш наглядного представлення механізму трансфертних витрат у виробничий процес компанії, пропонуємо наглядне відображення у вигляді схематичного ланцюжка (рис. 2.10).

Вважаємо, що розроблений ланцюжок відображення трансфертних витрат діяльності компанії, дозволить чітко проаналізувати розподіл функціонального забезпечення між різними департаментами підприємства.

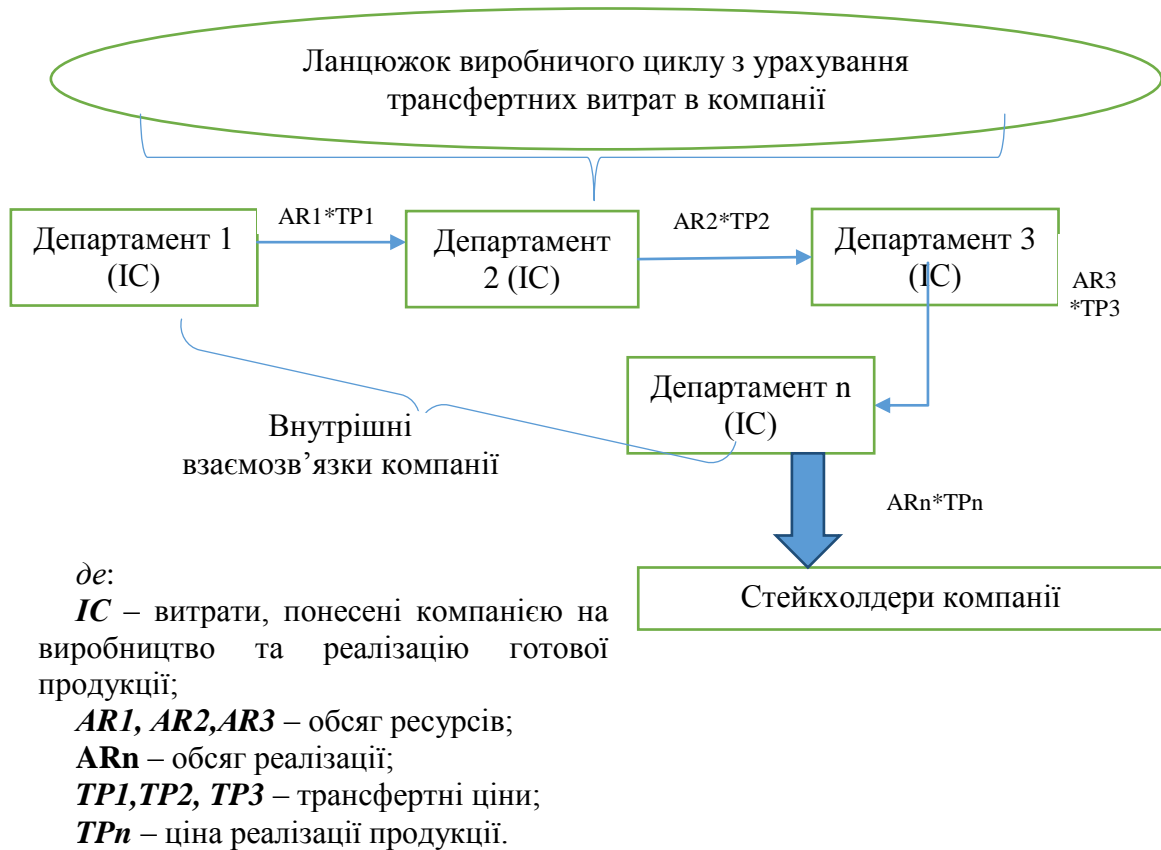

Рис. 2.10. Розроблений ланцюжок відображення трансфертних витрат компанії

Після проведеного дослідження Дніпропетровської філії іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» робимо висновок, що сукупність облікового забезпечення налагоджена на високому рівні. Ведення і подання звітності базується на МСФЗ, що відповідає сучасним нормативно-правовим вимогам для ведення корпораціями. Враховуючи всі плюси та переваги ведення обліку виробництва готової продукції, було розроблено механізм та ланцюжок трансфертних витрат, як елементу оптимізації податкового навантаження. Вважаємо, що дані рекомендації дозволять покращити виробничий цикл компанії.

Висновки до другого розділу:

Підготовка кваліфікаційної роботи була проведена на базі Дніпропетровської філії іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед». Зазначимо, що засновано дане підприємство в Європі Кк Беверіджиз Холдінгз Іі Б.В." Нідерланди Місто Амстердам Вулиця Нарітавег Будинок 165 Офіс №1043 Бв. Також має свої філії в Київській та Дніпропетровській областях. Дніпропетровська філія підприємства розташовано за адресою: м. Дніпро, проспект Богдана Хмельницького, буд. 122. Код ЄДРПОУ 26370237.

1. Дані аналізу компанії свідчать, що станом на 2022 рік в порівнянні із 2018 роком зросли обсяги по таким показникам, як основні засоби на 68%, запаси на 12%, капітал на 47 %, поточна дебіторська заборгованість на 32% і майно в цілому на 49%. Дана тенденція свідчить про стабільність роботи підприємства, навіть, враховуючи, складність ведення бізнесу в Україні. В той же час, слід відмітити значне зростання рівня поточної заборгованості, особливо станом на 2020 рік. Дана ситуація має місце через переорієнтацію на дистанційну форму роботи. Проте відзначимо, що в 2022 році дана ситуація поліпшилась, але ріст поточних зобов'язань в порівнянні із 2018 році складає 58%.

2. Також аналіз свідчить про зниження таких показників, як прибуток від операційної діяльності на 70%, а також фінансових інвестиційних доходів на 68%. Даний факт вплинув на зростання собівартості продукції на 44%. Поряд з цим відмітимо досить позитивний аспект, стосовно збільшення рівня чистого прибутку на 171%. Дана тенденція має місце за рахунок зростання виручки від реалізації на 37% і валового прибутку на 127%, що свідчить про успішну тенденцію роботи господарства.

3. Спираючись на вище викладений матеріал, констатуємо, що компанія має лінійну структуру, що побудована на принципах залучення до управління висококваліфікованих кадрів із вузькою спеціалізацією. Вище

керівництво компанії – Засновник та Генеральний директор, який призначається засновником. Генеральний директор призначає директорів всіх вищих керівних ланок. Кадрова структура компанії має централізований підхід із додержанням чітких норм праці. До складу Дирекції входять наступні посади: - Фінансовий директор; - Комерційний директор; - Директор із забезпечення збуту; - Директор департаменту служби персоналу; - Директор департаменту по зв'язках з громадськістю; - Директор департаменту безпеки.

4. Основним рахунком, який відповідає за виробничий процес є рахунок 23 «Виробництво». Даний рахунок є активним, оскільки накопичення витрат, пов'язаних із виробництвом готової продукції відображається по дебету рахунка, а вихід готової продукції, і відповідно списання витрат відображається по кредиту.

5. У компанії аналітичний облік виробництва ведеться в розрізі субрахунків рахунку 23 «Виробництво», зокрема за видами виробництва, різними статтями затрат, видами продукції, найменуваннями продукції та ін. Після завершення виробничого процесу сукупність понесених витрат по рахунку 23 «Виробництво» в розрізі субрахунків аналітичного обліку списується в дебет рахунка 26 «Готова продукція».

6. Нагадаємо, що компанія веде всій облік відповідно до Міжнародного стандартів бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартів фінансової звітності. Зокрема для обліку виробництва готової продукції, компанія спирається на положення МСБО 2 «Запаси». відзначимо зараз тенденцію переходу від МСБО до МСФЗ. Зокрема обліку в компанії базується на прозорості та відкритості інформації, що виступає основоположним принципами бухгалтерського обліку за IFRS (International Finance Reports Standarts). Підтвердженням прозорості ведення обліку та складання звітності компанії є вільний доступ до фінансових результатів діяльності підприємства в мережі інтернет.

7. Вважаємо, що для оптимізації обліку виробництва готової продукції Дніпропетровською філією неможливе без відокремлення трансфертної ціни. Тому вважаємо, що розроблений для філії покроковий механізм стане корисним при ведення діяльності, особливо при виробництві готової продукції.

8. Вважаємо, що представлений нижче механізм оптимізації податкового обліку через трансфертне ціноутворення є базовим аспектом налагодження списання сировини у виробництво із подальшим виготовленням готової продукції та її реалізації.

9. Для більш наглядного представлення механізму трансфертних витрат у виробничий процес компанії, запропоновано наглядне відображення у вигляді схематичного ланцюжка. Вважаємо, що розроблений ланцюжок відображення трансфертних витрат діяльності компанії, дозволить чітко проаналізувати розподіл функціонального забезпечення між різними департаментами підприємства.

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ВПЛИВ АНАЛІЗУ НА ПРОЦЕС ВИРОБНИЦТВА І РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Практичний аспект аналітичного забезпечення виробництва готової продукції на підприємстві

Аналітичне забезпечення процесу виробництва та реалізації готової продукції в компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» займає вагомим місце. Провівши широкий спектр дослідництва даної корпорації, було з'ясовано, що компанія побудувала для себе стратегію, орієнтований термін досягнення якої 2025 рік. З огляду на представлену стратегію, слід підкреслити, що оптимізація виробництва та реалізації готової продукції в контексті діяльності компанії є задачею № 1.

Аналіз розподілу загальної стратегії на конкретні цілі станом від сьогодні і до 2025 року представлений на рисунку 3.1.

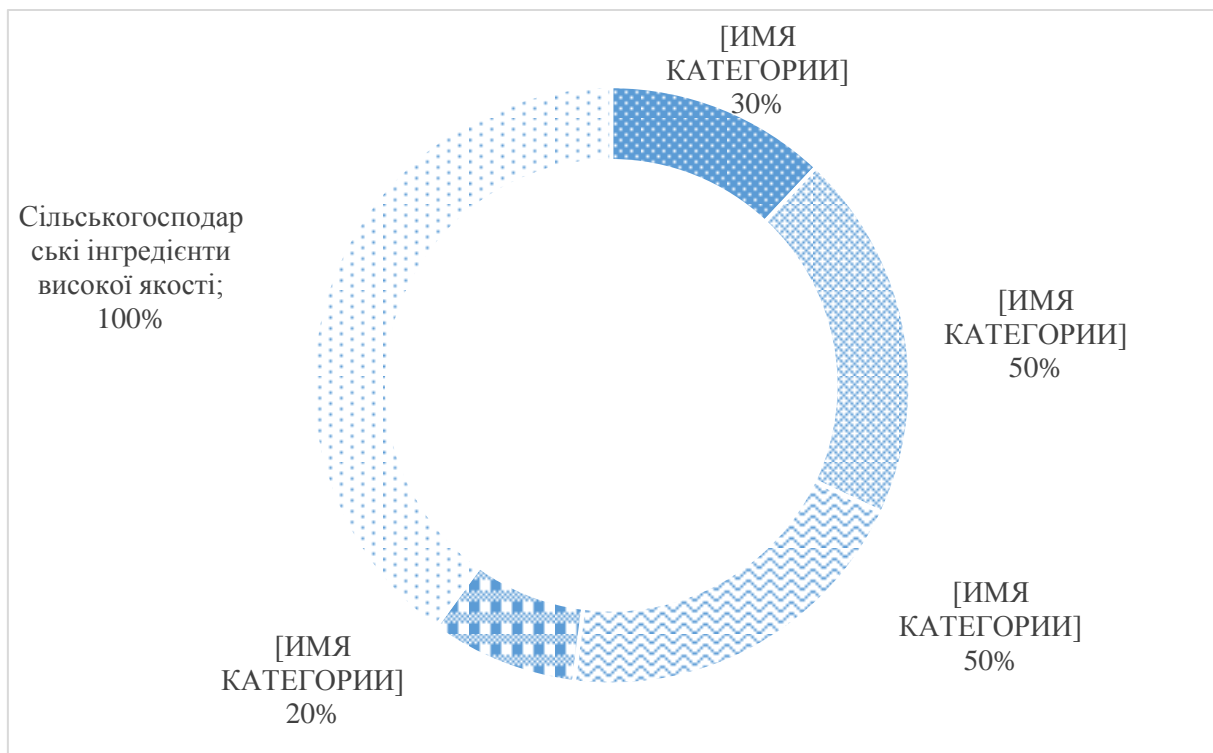

Рис. 3.1. Аналіз виробничої діяльності компанії станом від сьогодні і до 2025 року

Сукупне дослідження компанії показало, що підприємство налаштувало та сформувало для себе конкретні напрями сталого розвитку. Зокрема генеральне керівництво компанії в Україні максимально зорієнтоване на безвідходному виробництві готової продукції. Так станом до 2025 року компанія планує повністю перейти:

- 100% - пакування готової продукції буде повністю повторно перероблено;
- 35% - пакування зроблене із переробленої сировини або із матеріалів, які повністю відновлюються;
- 75% - використаної упаковки від готової продукції буде зібрано та перероблено.

Також аналіз господарчої діяльності компанії показав, що корпорація налаштована на підвищення користі від вжитих напоїв. Доказом цього є план зменшити кількість калорій у солодких газованих напоях на 25% на 100 мл.

Детальний аналіз асортименту продукції представлений на рисунку 3.2.

Рис. 3.2. Аналіз асортименту продукції компанії

Загалом констатуємо, що компанія «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» найкрупніша компанія по виробництву напоїв із сучасним обладнанням, досконалим асортиментом, який користується шаленим попитом у вітчизняних виробників. Компанія має гарні перспективи подальшого стратегічного розвитку, навіть, попри військовий стан в країні, адже українське представництво, зокрема і Дніпропетровська філія має шалену підтримку від західних партнерів.

3.2. Удосконалення аналітичного інструментарію процесу виробництва готової продукції на підприємстві

Результати дослідження діяльності компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» показали, що підприємство в своєму арсеналі має широкий асортимент готової продукції. Вважаємо, що для оптимізації управлінського обліку в контексті додаткових аналітичних процедур, пропонуємо до впровадження систему АБС аналізу.

АБС аналіз – це методика класифікації готової продукції, в розрізі їх пріоритетності, через присвоєні критерії, зокрема: А- найвищий пріоритет, В – товари середнього пріоритету, С- продукція низького пріоритету.

Зазначимо, що перелічена вище характеристика у більшості сучасних компаній базується на принципі формули Паретто:

Формула Парето = 80/20

де, 80% - обсяг одержаного результату;

20% - обсяг вкладених зусиль.

Зазначимо, що *АВС аналіз* покликаний для того, щоб структурувати та оптимізувати асортимент готової продукції, через розподіл їх за категоріями, видами та сортами.

На прикладі досліджуваної компанії, пропонуємо провести ABC аналіз асортименту готової продукції. Зокрема розподілимо питому вагу кожного із видів продукції. Зокрема:

1) Солодкі газовані напої - Coca-cola, Fanta, Sprite, Schweppes (в розрізі підвидів) – займають 68% загального асортименту готової продукції.

2) Соки, нектари та сокові напої – Rich (15 смаків), Rich Kids (6 смаків) – займають 22 % загального асортименту продукції.

3) Вода – природна вода BonAqua (газована, негазована, середньо газована) – займає 10% асортименту продукції.

4) Енергетичні напої – Burn, Gladiator (в розрізі підвидів) – займають 3% питомої ваги готової продукції.

5) Спортивні напої – Powerade (в розрізі підвидів) – займає 2% питомої ваги готової продукції.

6) Чай – FUZE TEA (в розрізі асортименту) – займає 5% питомої ваги готової продукції.

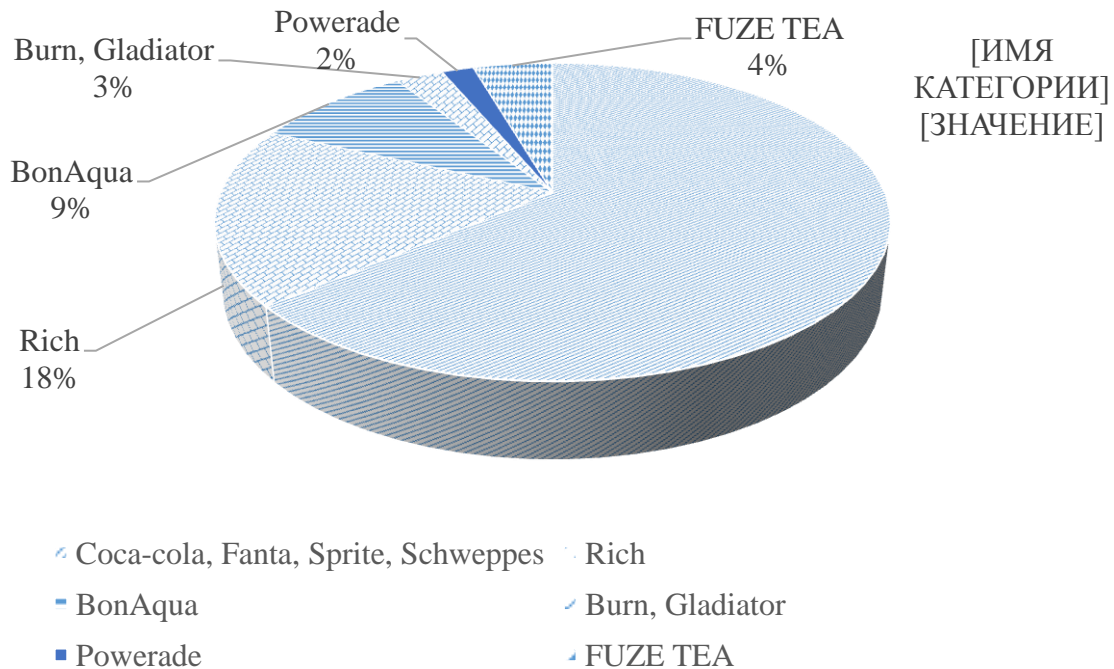

Рис. 3.3. Розрахована питома вага виробництва готової продукції для проведення ABC аналізу товарного асортименту компанії

Представлені вище результати свідчать, що найбільшу питому вагу виробництва готової продукції у досліджуваній компанії становлять солодкі

газовані напої, наступним сегментом являються соки, далі питна вода, чаї, енергетичні та спортивні напої. Пропонуємо механізм ABC аналізу для досліджуваного підприємства (рис. 3.4).

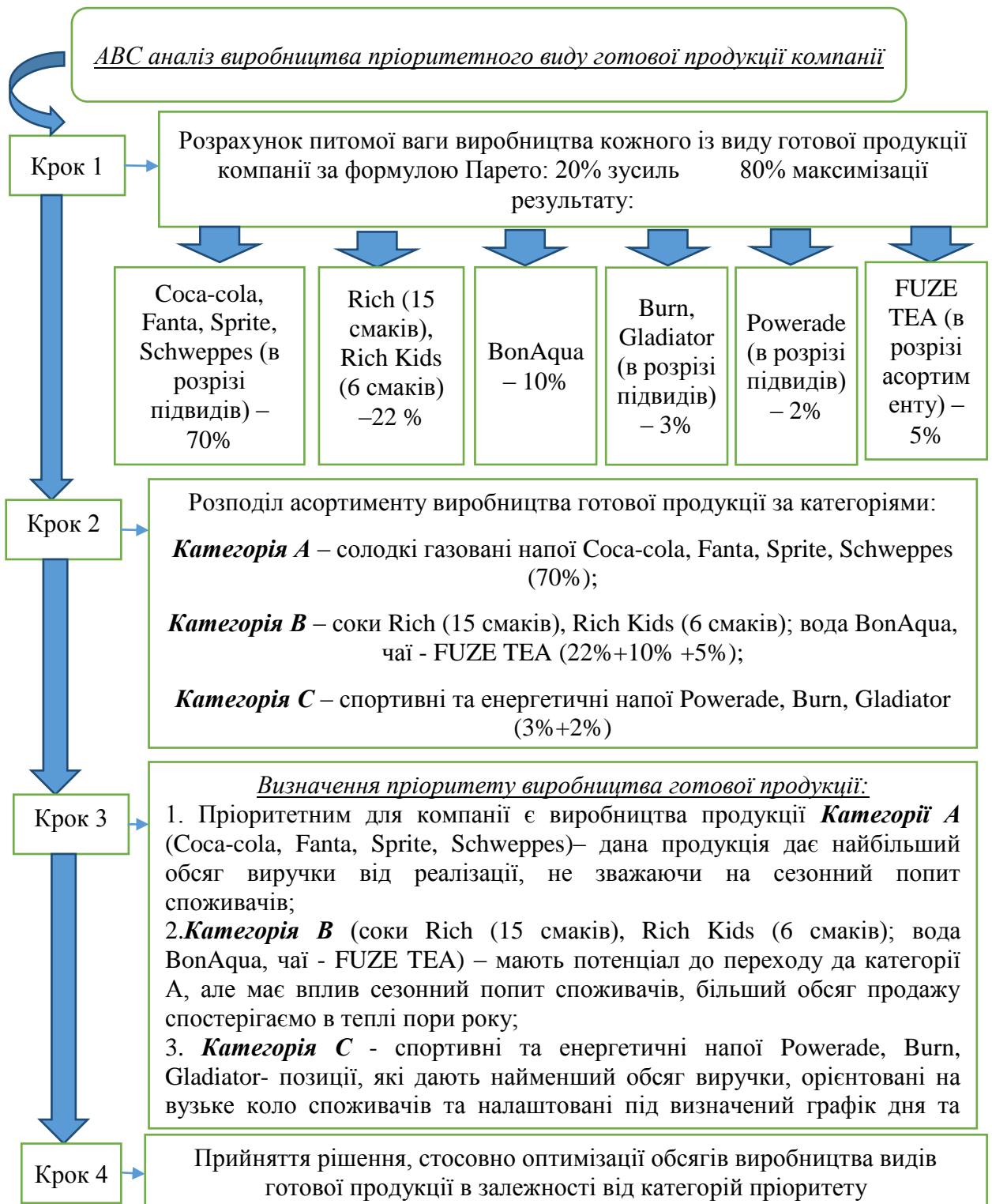

Рис. 3.4. Розроблений оптимізаційний механізм виробництва готової продукції механізм в розрізі ABC аналізу

Зазначимо, що запропонований вище механізм оптимізації виробничого процесу сформований на базі фінансово-економічного та статистичного спостереження, стосовно рівня споживання готової продукції даної компанії. Оскільки в цьому аспекті, вагому роль відіграє саме сезонність споживання готової продукції, адже деякі напої популярні влітку, деякі більше на свята, як всеукраїнські, так і особисті, а споживання деяких характерне лише для обраної категорії споживачів у визначений час. Зазначимо, що аналітичний інструментарій служить вагомим помічником розподілу обсягів виробництва, спираючись на особисті вподобання споживачів.

Підсумуємо, що саме споживацький сегмент, послужив головною рушійною силою, при розробці механізму ABC аналізу, що максимально висвітлило який вид готової продукції слід виробляти в більшій кількості, а який потребує подальшого дослідження споживацького попиту, можливо навіть повної модифікації (скорочуємо виробництво чи навпаки виробляємо більше, бо виріс попит кінцевого споживача).

Підсумовуючи всі дослідження викладені у кваліфікаційній роботі, зазначимо, що українське представництво іноземної компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» - це виробник – гігант безалкогольних напоїв на вітчизняному ринку. Дана компанія має повністю відточений алгоритм ведення фінансово-господарської діяльності і вносить відносно суттєву частку для поповнення вітчизняного бюджету через механізм оподаткування.

Висновки до третього розділу:

1. Аналітичне забезпечення процесу виробництва та реалізації готової продукції в компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» займає вагомим місце. Провівши широкий спектр дослідництва даної корпорації, було з'ясовано, що компанія побудувала для себе стратегію, орієнтовний термін

досягнення якої 2025 рік. З огляду на представлену стратегію, слід підкреслити, що оптимізація виробництва та реалізації готової продукції в контексті діяльності компанії є задачею № 1.

2. На прикладі досліджуваної компанії, пропонуємо провести ABC аналіз асортименту готової продукції. Зокрема розподілимо питому вагу кожного із видів продукції. Зокрема: 1) Солодкі газовані напої - Coca-cola, Fanta, Sprite, Schweppes (в розрізі підвидів) – займають 68% загального асортименту готової продукції; 2) Соки, нектари та сокові напої – Rich (15 смаків), Rich Kids (6 смаків) – займають 22 % загального асортименту продукції; 3) Вода – природна вода BonAqua (газована, негазована, середньо газована) – займає 10% асортименту продукції; 4) Енергетичні напої – Burn, Gladiator (в розрізі підвидів) – займають 3% питомої ваги готової продукції; 5) Спортивні напої – Powerade (в розрізі підвидів) – займає 2% питомої ваги готової продукції; 6) Чай – FUZE TEA (в розрізі асортименту) – займає 5% питомої ваги готової продукції.

3. В роботі був запропонований механізм оптимізації виробничого процесу сформований на базі фінансово-економічного та статистичного спостереження, стосовно рівня споживання готової продукції даної компанії. Оскільки в цьому аспекті, вагому роль відіграє саме сезонність споживання готової продукції, адже деякі напої популярні влітку, деякі більше на свята, як всеукраїнські, так і особисті, а споживання деяких характерне лише для обраної категорії споживачів у визначений час. Зазначимо, що аналітичний інструментарій служить вагомим помічником розподілу обсягів виробництва, спираючись на особисті вподобання споживачів.

4. Підсумовуючи всі дослідження викладені у кваліфікаційній роботі, зазначимо, що українське представництво іноземної компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» - це виробник – гігант безалкогольних напоїв на вітчизняному ринку. Дана компанія має повністю відточений алгоритм ведення фінансово-господарської діяльності і вносить відносно суттєву частку для поповнення вітчизняного бюджету через механізм оподаткування.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Виробництво та реалізація готової продукції – це багатогранний процес, якість якого залежить від безлічі факторів та ризиків. Нестійка економічна ситуація, як в середині підприємства, так і в регіоні та державі загалом може спричинити збій нормального виробничого процесу, що, в свою чергу, вплине на терміни виробництва та реалізації готової продукції, а також може погіршити її якість. Тому вважаємо, що всебічне дослідження процесу виробництва та реалізації готової продукції виступає актуальною темою сьогодні та потребує подальшого вивчення і деталізації.

1. Виробництво продукції представляє собою незамінний чинник ведення фінансово-господарської діяльності будь-якого комерційного підприємства. Зазначимо, що процес виробництва сукупність господарських операцій, в контексті: - закупівля сировинної бази; - оприбуткування даних запасів на балансі підприємства; - подальшого ведення складського обліку одержаних запасів; - визначення матеріально-відповідальної особи за збереження цілісності запасів та раціонального їх списання на виробництво готової продукції чи надання послуг; - безпосередній процес виготовлення продукції готової продукції; - реалізація готової продукції.

2. Особливістю процесу виробництва готової продукції є те, що її фактичну собівартість можна порахувати лише після закінчення звітного періоду, а ту готову продукцію, яка щойно вироблена слід обліковувати за плановою собівартістю. Планову собівартість можна від коректувати і визначити фактичну після здійснення інвентаризації залишків незавершеного виробництва наприкінці місяця.

3. Вважаємо, що для детального розкриття теоретичних аспектів виробництва готової продукції, доцільно підійти комплексно. Тому наступним кроком дослідження даної тематики є розгляд теоретичних аспектів обліку виробництва та реалізації готової продукції, що буде висвітлено у наступному підрозділі.

4. Кожному суб'єкту підприємництва необхідно дотримуватись оптимальних обсягів закупівлі сировини, кількісного її зберігання, списання на виробництво, а також реалізації готової продукції для того, щоб залишатись прибутковим. Так елементи аналізу мають таке поняття, як *точка беззбитковості* – обсяг виробництва готової продукції за якого підприємство не несе збитків, але і не отримує прибутку.

5. Дослідження теоретичних аспектів аналізу свідчить, що за для оптимального та стабільного виробництва готової продукції, кожне підприємство повинно мати, так званій, запас міцності. *Запас міцності* – це певні сукупність грошових коштів та інших активів, які постійно зберігаються у господарстві на випадок кризових станів, падіння рентабельності виробництва та платоспроможності підприємства.

6. Підсумовуючи все вище сказане, узагальнимо, що без своєчасного та належним чином проведеного аналізу неможливо вести прибутковий рівень діяльності. Тому аналіз має стати невід'ємним елементом діяльності будь-якого підприємства, що дозволить йому своєчасно виявляти та усувати «слабкі місця» з метою недопущення падіння прибутковості діяльності.

7. Підготовка кваліфікаційної роботи була проведена на базі Дніпропетровської філії іноземного підприємство «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед». Зазначимо, що засновано дане підприємство в Європі Кк Беверіджиз Холдінгз Іі Б.В." Нідерланди Місто Амстердам Вулиця Нарітавег Будинок 165 Офіс №1043 Бв. Також має свої філії в Київській та Дніпропетровській областях. Дніпропетровська філія підприємства розташовано за адресою: м. Дніпро, проспект Богдана Хмельницького, буд. 122. Код ЄДРПОУ 26370237.

8. Дані аналізу компанії свідчать, що станом на 2022 рік в порівнянні із 2018 роком зросли обсяги по таким показникам, як основні засоби на 68%, запаси на 12%, капітал на 47 %, поточна дебіторська заборгованість на 32% і майно в цілому на 49%. Дана тенденція свідчить про стабільність роботи підприємства, навіть, враховуючи, складність ведення бізнесу в Україні. В

той же час, слід відмітити значне зростання рівня поточної заборгованості, особливо станом на 2020 рік. Дана ситуація має місце через переорієнтацію на дистанційну форму роботи. Проте відзначимо, що в 2022 році дана ситуація поліпшилась, але ріст поточних зобов'язань в порівнянні із 2018 році складає 58%.

9. Також аналіз свідчить про зниження таких показників, як прибуток від операційної діяльності на 70%, а також фінансових інвестиційних доходів на 68%. Даний факт вплинув на зростання собівартості продукції на 44%. Поряд з цим відмітимо досить позитивний аспект, стосовно збільшення рівня чистого прибутку на 171%. Дана тенденція має місце за рахунок зростання виручки від реалізації на 37% і валового прибутку на 127%, що свідчить про успішну тенденцію роботи господарства.

10. Спираючись на вище викладений матеріал, констатуємо, що компанія має лінійну структуру, що побудована на принципах залучення до управління висококваліфікованих кадрів із вузькою спеціалізацією. Вище керівництво компанії – Засновник та Генеральний директор, який призначається засновником. Генеральний директор призначає директорів всіх вищих керівних ланок. Кадрова структура компанії має централізований підхід із додержанням чітких норм праці. До складу Дирекції входять наступні посади: - Фінансовий директор; - Комерційний директор; - Директор із забезпечення збуту; - Директор департаменту служби персоналу; - Директор департаменту по зв'язках з громадськістю; - Директор департаменту безпеки.

11. Основним рахунком, який відповідає за виробничий процес є рахунок 23 «Виробництво». Даний рахунок є активним, оскільки накопичення витрат, пов'язаних із виробництвом готової продукції відображається по дебету рахунка, а вихід готової продукції, і відповідно списання витрат відображається по кредиту.

12. У компанії аналітичний облік виробництва ведеться в розрізі субрахунків рахунку 23 «Виробництво», зокрема за видами виробництва,

різними статтями затрат, видами продукції, найменуваннями продукції та ін. Після завершення виробничого процесу сукупність понесених витрат по рахунку 23 «Виробництво» в розрізі субрахунків аналітичного обліку списується в дебет рахунка 26 «Готова продукція».

13. Нагадаємо, що компанія веде свій облік відповідно до Міжнародного стандартів бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартів фінансової звітності. Зокрема для обліку виробництва готової продукції, компанія спирається на положення МСБО 2 «Запаси». відзначимо зараз тенденцію переходу від МСБО до МСФЗ. Зокрема обліку в компанії базується на прозорості та відкритості інформації, що виступає основоположним принципами бухгалтерського обліку за IFRS (International Finance Reports Standarts). Підтвердженням прозорості ведення обліку та складання звітності компанії є вільний доступ до фінансових результатів діяльності підприємства в мережі інтернет.

14. Вважаємо, що для оптимізації обліку виробництва готової продукції Дніпропетровською філією неможливе без відокремлення трансфертної ціни. Тому вважаємо, що розроблений для філії покроковий механізм стане корисним при ведення діяльності, особливо при виробництві готової продукції.

8. Вважаємо, що представлений нижче механізм оптимізації податкового обліку через трансфертне ціноутворення є базовим аспектом налагодження списання сировини у виробництво із подальшим виготовленням готової продукції та її реалізації.

9. Аналітичне забезпечення процесу виробництва та реалізації готової продукції в компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» займає вагоме місце. Провівши широкий спектр дослідництва даної корпорації, було з'ясовано, що компанія побудувала для себе стратегію, орієнтовний термін досягнення якої 2025 рік. З огляду на представлену стратегію, слід підкреслити, що оптимізація виробництва та реалізації готової продукції в контексті діяльності компанії є задачею № 1.

10. На прикладі досліджуваної компанії, пропонуємо провести ABC аналіз асортименту готової продукції. Зокрема розподілимо питому вагу кожного із видів продукції. Зокрема: 1) Солодкі газовані напої - Coca-cola, Fanta, Sprite, Schweppes (в розрізі підвидів) – займають 68% загального асортименту готової продукції; 2) Соки, нектари та сокові напої – Rich (15 смаків), Rich Kids (6 смаків) – займають 22 % загального асортименту продукції; 3) Вода – природна вода BonAqua (газована, негазована, середньо газована) – займає 10% асортименту продукції; 4) Енергетичні напої – Burn, Gladiator (в розрізі підвидів) – займають 3% питомої ваги готової продукції; 5) Спортивні напої – Powerade (в розрізі підвидів) – займає 2% питомої ваги готової продукції; 6) Чай – FUZE TEA (в розрізі асортименту) – займає 5% питомої ваги готової продукції.

11. В роботі був запропонований механізм оптимізації виробничого процесу сформований на базі фінансово-економічного та статистичного спостереження, стосовно рівня споживання готової продукції даної компанії. Оскільки в цьому аспекті, вагому роль відіграє саме сезонність споживання готової продукції, адже деякі напої популярні влітку, деякі більше на свята, як всеукраїнські, так і особисті, а споживання деяких характерне лише для обраної категорії споживачів у визначений час. Зазначимо, що аналітичний інструментарій служить вагомим помічником розподілу обсягів виробництва, спираючись на особисті вподобання споживачів.

12. Підсумовуючи всі дослідження викладені у кваліфікаційній роботі, зазначимо, що українське представництво іноземної компанії «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» - це виробник – гігант безалкогольних напоїв на вітчизняному ринку. Дана компанія має повністю відточений алгоритм ведення фінансово-господарської діяльності і вносить відносно суттєву частку для поповнення вітчизняного бюджету через механізм оподаткування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко Т. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації на переробних підприємствах АПК. Економічний аналіз. 2012, Випуск 11. Частина 4. С. 219-222.
2. АСС. Ведення бізнесу під час війни в Україні. 2022. URL: <https://chamber.ua/ua/news/rezultaty-ostannoho-opytuvannia-palaty-87-kompaniy-chleniv-hotovi-aktyvno-doluchatysia-do-vidbudovy-ekonomiky-ukrainy-pisliaviyuny>
3. Бернадська Ю.О., Гевлич Л.Л. Міжнародна регламентація обліку готової продукції. Праці XX Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці», Том 2. Вінниця, 2020. С. 156- 158.
4. Бугаєску В.В. Особливості формування собівартості та реалізації готової продукції вітчизняними підприємствами // Матеріали I міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи», Дніпро 26-27 жовтня 2023 року. С. 45-47.
5. Бухгалтерський облік в Україні: [навч. посіб.] / За ред. Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішовського; 4-е вид., доп. і перероб. – Львів: Інтелект+, 2005. – 1072 с.
6. Бухгалтерський фінансовий облік: [підручник] / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2006. – 672 с.
7. Візіренко С.В., Агаркова О.В. Організація обліку процесу реалізації готової продукції // Економічна наука. Інвестиції, практика та досвід. Випуск 24, 2018р. С.36-42.
8. Глібко В.М. Судова бухгалтерія: [підручник] / В.М. Глібко, О.П. Бушчан. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С. 224.

9. Голубовський Л. Аналіз сучасних методів управління витратами/ Л. Голубовський // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 187-192.
10. Гончаренко Н.Г. Роль комплексного системного аналізу в управлінні підприємством. Економіка і суспільство. Мукачівський державний університет. Випуск 12. 2017. С. 683-686.
11. Гостра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 219–223. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/8_ukr/38.pdf
12. Досій Т. І. Методика аналізу витрат на виробництво та її удосконалення в сучасних умовах господарювання //Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2012. –№. 2. –С. 356-360.
URL:http://chteiknteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2012/v2/NV-2012-v2_59.pdf.
13. Дронова А.Ю., Рентабельність як складова оцінки ефективності діяльності торговельних підприємств на ринку нафтопродуктів України / А. Ю. Дронова. //Економіка промисловості 2011, №53 - С.140-146.
14. Жук О.І. Основні показники аналізу ефективності маркетингових інвестицій / Жук О.І. // Вісник "Економіка. Проблеми економічного становлення" - 2013 - №3 - с.44 - 50
15. Зінченко О., Гірічева Я. Є. Особливості методики обліку готової продукції. Вип. 2, 2017. С. 308-311. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/7009/1/20170811_108.pdf.
16. Карковська В.Я. Особливості оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємств / Карковська В.Я. // Науковий вісник НЛТУ України – 2013. – Вип. 23.13 - с.252 - 259
17. Кобилецький В. Р., Рентабельність. Сутність та показники / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний

ресурс] – Режим доступу: <https://analizua.com/metodyka-rozrakhunku-2/229-rentabelnist>.

18. Коваленко І., Лактіонова Н. Облік виробничих запасів за вимогами міжнародної стандартизації. Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ. Випуск 1, 2020 р. Ст. 16-20.

19. Коваль Л.В. Облікова політика в управлінні підприємством. Ефективна економіка. Випуск №5, 2019. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/20823.pdf> (Дата звернення: 23.10.2022).

20. Костенко Ю.О., Короленко О.Б., Гузь М.М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану // Економіка та суспільство, № 43, 2022р.

21. Костишин Н.С. Значення готової продукції та особливості організації її обліку на м'ясопереробних підприємствах // Економіка і суспільство. Випуск 11. 2017 рік.

22. Крив'язюк І.В. Економічна діагностика. 2-ге видання. Навчальний посібник. Київ. Центр учбової літератури, 2017р.

23. Кулинич М. Взаємозв'язок суттєвих факторів у структурному моделюванні управління фінансовим результатом / Кулинич М. // Економічний аналіз - 2010 - Випуск 6 - с.426 - 429

24. Лебедева А. М. Методичні аспекти аналізу рентабельності діяльності підприємства / Лебедева А. М. // Вісник ОНУ ім. І.І.Мечникова - 2012 - Т.17 Вип.3-4 - с.29 – 36.

25. Макарова Г.С. Удосконалення обліку та формування собівартості готової продукції підприємства. Економіка і суспільство, 2016. №3. С. 527-533.

26. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с

27. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Наказ Міністерства промислової політики України № 373 від 09.07.2007 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v037358107>

28. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (МСБО) 2 Запаси [Електронний ресурс]. — Режим доступу: zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_021.

29. Одношевна О.О., Якименко В.С., Бугаєску В.В. Аналіз та економічна діагностика активів підприємства і пов'язаних з ними витрат: особливості та передумови здійснення // Економіка і суспільство. Випуск № 55, 2023 рік.

30. Осадча Г.Г., Темчишина Ю.Л., Насідзе Д. Облік готової продукції та його науково-методичні аспекти на сучасному промисловому підприємстві // Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне фахове видання. Випуск. 16. 2017 рік. С. 894-898.

31. Піскунова Н., Федорець М., Піскунова К. Аналіз витрат виробництва як важлива ланка ефективного управління промислового підприємства // Економічний аналіз. — 2013. — №. 13. — С. 357-364.

32. Податковий кодекс України № 2755-VI від 12.12.2010р. Дата оновлення: 25.11.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

33. Полещук І.Ф. Особливості факторного аналізу прибутковості підприємства // Полещук І.Ф., Волощук Ю.В., Галкіна І.В. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: — <http://intkonf.org/kpredn-poleschuk-if-voloschukyuvgalkina-iv-osoblivosti-faktornogo-analizu-pributkovosti-pidpriemstva>.

34. Поліщук О.Т., Бернадська Ю.О. Облікове забезпечення управління витратами на якість продукції. Фаховий журнал Бізнес-Інформ. Випуск 12, 2020. С. 326-331.

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 «Запаси», затверджене Наказом Мініфіну України від 20.10.1999 № 246 (зі змінами і

доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

36. Попович Д.В., Алимов О.С. Дослідження ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств та засоби її підвищення у сучасних умовах. Приазовський економічний вісник. 2018. № 1. С. 31–35. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2018/1_06_uk/8.pdf

37. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

38. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Закон України № z0027-00 від 31.12.1999 р. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

39. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ від 02.09.2014 р. № z1365-14. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>.

40. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Закон України від 29.11.1999 № z0860-99. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.

41. Рибалка О.М., Полтавченко О.С. Проблеми обліку готової продукції і її реалізації. URL: <https://nauka-online.com/wpcontent/uploads/2020/11/Ribalko-Poltavchenko.pdf>.

42. Руда Р.В. Аналіз ефективної діяльності підприємства: необхідність та методика / Руда Р.В. // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу - № 4 (20) - 2012 - с.109 – 111.

43. Саленко О.В. Шляхи визначення ступеню ефективності діяльності підприємства / Саленко О.В. // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики - 2013 - № 4 (24) - с.62 – 71.

44. Сафарова А.Т., Корольчук І.Р. Документування операцій з обліку готової продукції на підприємствах побутової хімії. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит. Випуск 17, 2017. С. 197-201.
45. Светлова Н.М., Супрун М.Г. Особливості обліку витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва в сільському господарстві. URL: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/znptdau/2012_2_6/18-6-26.pdf.
46. Сопко В.В. Бухгалтерський облік / В.В. Сопко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fingal.com.ua/content/view/780/35/1/3/>.
47. Ступницька Т.М. Аналіз факторів, що впливають на зміну рентабельності основного капіталу, за методом "Дюпон"/ Ступницька Т.М., Гула О.С. // Економіка харчової промисловості №3(19) - 2013 - с.21 – 23.
48. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: [підруч.] / Н.М.Ткаченко. – К.: Алерта, 2006. – 1080 с.
49. Черкасова С.О., Олексійчук А.Г. Облік, аудит та аналіз наявності і руху готової продукції. Праці VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми ринку та розвитку регіонів України в XXI столітті». Одеса, 2016. С. 119-122.
50. Шпилик С.В. Управління збутовою діяльністю підприємства / С.В. Шпилик // Галицький економічний вісник. — 2012. — № 4 (37). — С. 88—95.
51. Яцух О.О., Захарова Н. Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. № 3. С. 173–180. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf.